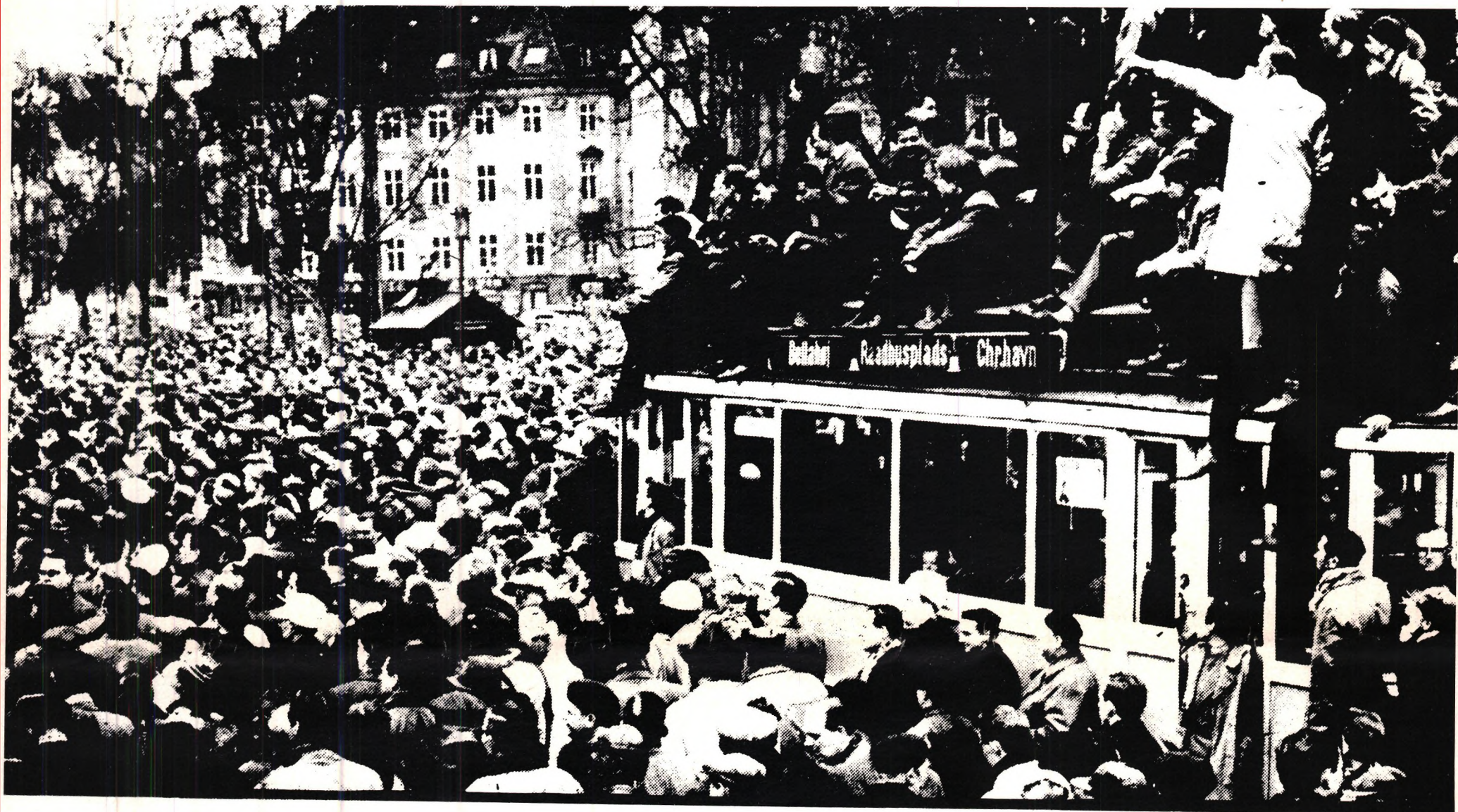

Utanför Folketinget. Danska arbetare i protest mot borgarstatens inkomstpolitik.

REFORM OCH REVOLUTION

KINA:
vad håller
Kina på med?

DEBATT:
Kaf och Fam
i kvinnofrågan

IRAN:
nu kan klass
kampen lösa

"VI SKJUTA VÅRA GENERALER"

Det diskuteras nu vitt och brett om vem man ska stödja i kriget i Sydostasien. Buden är många om vilken härskande klass som skall få vårt stöd eller skall manas till återhållsamhet. Ska den härskande statsbyråkratin i Sovjet eller i Kina, i Vietnam eller i Kampuchea, upphöjas till dagens förkämpar för fred, frihet och framåtskridande och eventuellt även för socialism.

Vi anser att alla de berörda regimerna är lika goda kålsupare på att förvalta det statsbyråkratiska produktionssättet. Det finns ingen kvalitativ skillnad mellan dessa stater. I alla dessa stater härskar en klass av byråkrater, administratörer av statsapparaten, den planerade ekonomin, militären, partiet, osv. Arbetare och bönder har i stort inget att säga till om. Inga formella institutioner finns för folket att utöva inflytande över ländernas utveckling.

Det finns därför ingen som helst anledning för arbetare eller kommunister att stödja någon av dessa regimer. Det är lika felaktigt att uppskjuta ett ställningstagande till framtiden med motiveringen att vi idag inte har tillräckliga fakta för att ta ställning.

De fattiga bönderna i gränstrakterna mellan Vietnam och Kampuchea, eller mellan Vietnam och Kina, har ingen anledning att slå ihjäl varandra. Statsbyråkratin i respektive länder har däremot flera olika anledningar att bekriega varandra, med arbetare och bönder som kanonmat. Dessa anledningar är bl a olika utvecklingsmodeller för de statsbyråkratiska staterna, kamp om råvarutillgångar, kamp om militära och politiska fördelar.

Elsass-Lothringen/Alsace-Lorraine är ett område som för tillfället ligger i Frankrike på gränsen till Tyskland. De Detta område har de olika tyska och franska regeringarna slagits om i århundraden. Under dessa krig har miljontals tyska och franska arbetare och bönder slaktats. Vansinnet vid första världskrigets skyttegravar i Verdun, eller luftbombardemangen under andra världskriget kan väl knappast mana till efterföljd.

Arbetarklassen har inget intresse av de härskande klassernas krig. Arbetarklassen har inget fosterland, även om olika arbetare talar olika språk. Om arbetarna inte ser sig själva som en del av en internationell klass, utan istället ställer upp i försvaret av sitt hemland, så kommer den att få betala dyrt för detta. Ett tydligt exempel är social-

Drabbad av krigets vanvett :

Gasblind soldat vandrar tillbaka från första världskrigets frontlinje.

demokratins förräderi vid första världskrigets utbrott då man svek den internationalistiska politik man beslutat om på Andra Internationals kongresser.

Att uppfatta arbetarklassen som en klass - världen över - med gemensamt intresse av att krossa kapitalismen, är grunden för den proletära internationalismen. I detta avseende är det ingen skillnad på inter-statsbyråkratiska krig och inter-kapitalistiska krig. I de aktuella krigen i Sydostasien kan man lika lite som vid ett krig i Europa vara passiv. Nej, man måste aktivt verka för att kriget ska ta slut så fort som möjligt genom att den "egna" sidan förlorar.

Idag visar det sig att varje diskussion

ifall ledarskapet i Vietnam eller Kampuchea har "rätten" på sin sida till syvende och sist blir en diskussion om vilken av byråkratierna i Sovjet eller Kina som man stöder. När Sovjet varnar Kina för följderna av invasionen i Vietnam, då finns det inte längre någon lösning på Vietnam-Kampuchekonflikten som är skild från stormaktskonflikten Moskva - Beijing.

Idag framstår behovet av att proletariatet tar makten i världen som alltmer viktigt och brådskande. Detta låter sig lätt sägas, och verkar kanske något orealistiskt. Men. Denna lösning är den som kommunister världen över måste verka för när herrarna i olika statsledningar bereder sig på att på nytt släppa loss barbariet.

Följande sång är 100 år gammal. Men den är fortfarande lika aktuell:

Till krigets slaktande vi dragits
i jämna led vi mejats ned.
För furstars lögnar har vi slagits
nu vill vi säkra en evig fred.
Om de oss driver, dessa kannibaler
mot våra bröder än en gång
vi skjuta våra generaler
och sjunger broderskapets sång:
Upp till kamp emot kvalen
sista striden det är
ty Internationalen
åt alla lycka bär!

TIDNINGEN

ARBETARMAKT

utges av Förbundet Arbetarmakt

Årgång 8, Nummer 1 1979 (57)

Adress: Tidningen ARBETARMAKT
Box 9028
102 71 STOCKHOLM 9

Telefon: 08/19 50 86

Prenumeration för 12 nummer:

Vanlig prenumeration 40:-
Stödprenumeration 60:-
Kampprenumeration 100:-

Prenumeration för 6 nummer: 25:-

Postgiro prenumeration: 38 13 00-3

Postgiro redovisning, ombuds försäljning: 20 21 02-0

Postgiro beställning av tidigare nummer: 20 75 76-0

Postgiro STÖDFONDEN: 23 71 77-1

Ansvarig utgivare: H. Forshult

Detta nummer presslagt den 21:a feb.

Manuskript och illustrationer till

nästa nummer ska vara redaktionen

tillhanda senast 12:e april.

Eftertryck medges endast med

angivande av källan.

ISSN 0345-0325

Tryckt av AB Prinkipo offsettryck,

Stockholm februari 1979.

Vad vill Förbundet

Förbundet Arbetarmakt kämpar för det kommunistiska, klasslösa samhället. Vägen dit går över det socialistiska samhället.

Arbetarråd

Vi kan skönja hur ett framtida socialistiskt samhälle skulle kunna gestalta sig, om vi studerar den organisering som ständigt har återkommit i arbetarklassens kamp, de i revolutionära situationer uppkomna arbetarråden.

Alltifrån sovjeterna i Ryssland 1905 och 1917-18 - över råden i Spanien 1936 och Ungern 1956 - till kommittéerna i Portugal 1975, har rådsformen visat sig vara arbetarklassens självklara organiseringsform.

Rådsrörelsen saknar alltså ingalunda historia, men den har förtigits, beljugits och bekämpats av borgare, stalinister och maoister. Somliga leninister erkänner rådets betydelse, men ser i dem endast en stödorganisation till staten och partiet, och inte som socialismens kärna: den organi-

sationsform som kastar alla hierarkiska och från proletariatet skilda makter över ända.

Det socialistiska samhället innebär att arbetarklassen utövar den direkta kontrollen över produktionen och samhället. Det kan endast ske genom att det på basplanet (arbetsplatser, bostadsområden etc) bildas råd och att dessa centraliseras till regionala och centrala församlingar. Makten ligger hela tiden hos de lo-

kala råden genom att en delegat alltid är ansvarig inför den församling hon/han är utsedd av. För att undvika "proffsrepresentanter" tidsbegränsas delegatperioden, delegaterna är omedelbart avsättbara och har inga privilegier. Självklart varvas manuellt och intellektuellt arbete (arbetsrotation). En planekonomi upprättas, vilken styrs av råden.

Total revolution!

Vi framhåller att socialismen kräver en total revolution, som griper in i livets alla områden. Gränsen mellan arbete och fritid suddas ut, begrepp som "kultur" och "politik" blir en naturlig del av all mänsklig aktivitet, arbetsdelningen bekämpas och uppdelningen av beslutsfattare och verkställande av besluten upphör.

Förhållandet man - kvinna - barn befrias från de förtrycksmekanismer som återfinns i bl a kärnfamiljen. Nya boende- och samlevnadsformer kommer att kunna utvecklas.

~~SOVJET, KINA
POLEN, KUBA,
TJECKOSLOVAKIEN,
VIETNAM~~

Finns det då något exempel på ett socialistiskt land? Nej, tyvärr. I de länder som kallar sig socialistiska råder istället för kapitalism ett nytt produktionssätt, statsbyråkrati. Där ligger den beslutande makten hos en byråkrati, organiserad i det "kommunistiska" partiet. Denna byråkratklass upprättar en planekonomi i enlighet med sina egna intressen. Statsbyråkratin kan lika lite som kapitalismen reformeras bort, och det pågår ständigt en klasskamp i dessa länder, vi har sett exempel på detta i bl a Polen 1970-71 och Shanghai 1968.

"ENHETSFRONT KINA - USA"

3114--

Washington, januari 31 (nya kina) -- kinesiske vice premiärministern deng xiaoping uppmanade idag till "enhet mellan förenta staterna, kina, japan, västeuropa och andra länder i världen för att ta itu med sovjetisk hegemonism."

Time 5 februari, intervju med Deng Xiaoping: "Enligt vår uppfattning om de tre världarna består den första världen av USA och Sovjetunionen, men i detta begrepp i vår teori om tre världar utgår vi från upprättandet av en enhetsfront mot hegemonism och till försvar för fred, säkerhet och stabilitet i världen och denna enhetsfront innefattar USA."

För de som följt Kinas utrikespolitik är dessa uttalanden av Kinas ledare ingen överraskning. De är fullt i överensstämmelse med all hittillsvarande kinesisk utrikespolitik sedan slutet av 50-talet. Men det kan ändå kännas lite hårdsmält att Kina nu öppet allierar sig med USA-imperialismen.

Kina under kulturrevolutionen kom för många att tjäna som en inspiration till kamp mot kapitalismen. Rödgardisternas attacker mot kapitalistfarare, reformister, ja mot kommunistpartiet självt, gav mod åt andra på andra sidan jordklotet att ifrågasätta sitt samhälle, sin regering, sina partier, sina auktoriteter.

Vad menar vi med att Kinas utrikespolitik varit konsekvent i 20 år? Sedan brytningen med Sovjet har KKP uppfattat Sovjet som det stora hotet mot Kina. Samtidigt har man försökt göra allt för

att främja Kinas självständighet internationellt. Maos underbetonande av klassmotsättningarna (folket och folkets fiender är för honom de enda "klasserna") och teori om "de tre världarna" har lett till att KKP har kunnat anse att *allt* som går emot Sovjet är progressivt och revolutionärt. Förändringen på senare år har väl varit att nu är det *bara* det som går emot Sovjet som är progressivt.

Det som förändrats är att Kina nu vidtar konkreta åtgärder, t ex allianser, för att motarbeta Sovjet. Tidigare räckte det med att kalla sovjetledarna för fascister. Kina försökte också få allierade i "tredje världen" genom att framstå som mer revolutionärt än Sovjet. Denna politik att säkra Kinas självständighet misslyckades.

För att vinna sympatier i den "andra världen" - industriländerna i främst Västeuropa - var Kina tvunget att bli mer salongsfärdigt i dessas ögon. Detta gjordes bl a genom att öppna Kina utåt för en ökad handel. Men det gick inte att nå något genombrott i kontakterna med de små imperialistiska staterna förrän Kina hade nått en uppgörelse med den dominerande imperialiststaten - USA. Att denna stat var en av de två länderna i "första världen" har inte bekymrat Deng-fraktionen. Nu när Kina och USA ömsesidigt accepterat varandra kan Kina gå vidare i sin offensiv mot Sovjet. En enhetsfront mot USA är den naturliga fortsättningen.

Observatör

Kinas vänskapliga politik i förhållande till USA är inget nytt. Mitt under vietnamkriget, i början av 1972, träffade USAs president Nixon ordförande Mao i Peking. Några veckor där- efter började USA med häftiga flygbombardemang av Hanoi. I början av 1979 träffade Deng Xiaoping president Carter i Washington. Några veckor därefter...

FAM:S 8:E KONGRESS

Förbundet Arbetarmakt har hållit sin åttonde kongress.

Kongressen diskuterade hur förbundet uppfyllt de uppgifter det ställt sig vid den sjunde kongressen (se *Arbetarmakt* 1/78). Vi fann då att vi inte lyckats uppfylla de uppgifter vi då ställde oss: att dra med fler människor i arbetet för att föra ut den politik som presenterades i resolutionen från kongressen (se *Arbetarmakt* 2/78). Detta innebär också att vi misslyckats att skapa en organisation i enlighet med de uppgifter vi ställde oss vid FAM:s bildande 1973. Genom bl a upplösandet av avdelningarna i Jönköping och Göteborg har FAM i praktiken upphört att fungera som ett förbund.

I konsekvens med bl a detta beslöts att upplösa Förbundet Arbetarmakt. Detta beslut måste konfirmeras av en nionde kongress. Fram till denna kongress kommer en skrift att utarbetas som redogör för de erfarenheter vi gjort under årens arbete, och som närmare försöker utreda orsakerna till vårt misslyckande.

Den absoluta majoriteten på kongressen ansåg trots det att vi hade viktiga politiska uppgifter, som uttrycks i plattformen och resolutionen från förra kongressen. Vi vill försöka arbeta för att finna lösningen på de motsättningar som orsakade vårt misslyckande -

- motsättningen mellan att främst ingripa i "den självständiga arbetarkampen" och att föra ut "det kommunistiska perspektivet"
- motsättningen mellan "teoretiker" och "praktiker"

Det fanns fyra minoriteter på kongressen -

- en som inte ville lägga ned FAM, utan ville ta nya tag med ny inriktning

- en som ville lägga ned FAM för att satsa sina resurser på ett politiskt projekt med inriktning på arbetar-avantgardet
- en som inte ville att beslutet togs i detta läget, utan ville att kongressen ajournerade sig.
- en som ville lägga ned FAM, och i dess ställe bilda en tidskriftsförening kring *Arbetarmakt*

Det förslag att arbeta vidare efter, som förespråkades av kongressens majoritet, var att skapa en ny lösligare organisering som utifrån FAMs plattform sammanbinder "arbetarmaktgrupper" som själva får utveckla en kommunistisk praktik.

Vi kommer alltså att envisas med att arbeta för att förena "perspektivet" med "en ingripande politik", men i nya former. Alla intresserade kommer genom ett upprop i något kommande nummer av *Arbetarmakt* att inbjudas till en konferens för skapandet av en ny organisering.

Tills vidare kommer *Arbetarmakt* att utkomma som tidigare, varannan månad, och ett nytt nummer av *RÅDSMAKT* är under arbete. Även efter en definitiv nedläggning av FAM på den nionde kongressen så kommer *Arbetarmakt* och *RÅDSMAKT* att ges ut enligt förslag som nu finns.

Vilken annan tidning i Sverige skulle du kunna tänka dig ha de artiklar som *Arbetarmakt* har i detta nummer, om t ex Kina, reformismen och Iran? Vi behövs! Nu hänger det inte på något Förbund om vi ska nå ut. Också du som sympatisör måste ta ditt ansvar för dina ståndpunkter. Stöd och sprid *Arbetarmakt*!

Arbetarmakt?

Kross? Kapitalismen!

För att genomföra den socialistiska revolutionen, såväl i öst som i väst, krävs det att arbetarklassen är organiserad och förberedd, medveten om sin historiska uppgift att störta kapitalismen och upprätta socialismen. Det kommer dock alltid att finnas arbetare som är mer medvetna än andra, de som går i spetsen i kampen. Det är också nödvändigt att dessa "avantgardet" organiserar sig. Genom att vara en del av klassen, känna dess historiska erfarenheter och tillämpa den revolutionära teorin, marxismen, kan avantgardet göra analys av den aktuella situationen som möjliggör ett effektivt ingripande i klasskampen.

Leninism? Nej!

Denna organisering måste innebära något helt annat än det leninistiska partiet. Den leninistiska partiteorin betraktar förhållandet

mellan teori och klasskamp, mellan medvetande och vara, som ett ensidigt förhållande. Den betraktar teorins framväxt oberoende av klasskampens vägar. Teorin blir därför en angelägenhet för Partiet. Leninisterna menar att arbetarna inte på egen hand kan uppnå ett socialistiskt medvetande, utan att Partiet måste tillföra detta. På detta sätt kan man rättfärdiga sin egen ställning utanför klassen och räkna sig som en institutionelliserad maktfaktor i det "socialistiska" samhället.

Självständighet? Ja!

I stället för ett förlitande på Partiet framhåller Förbundet Arbetarmakt den hos arbetarklassen nödvändiga självständigheten, såväl i förhållande till den borgerliga staten, den reformistiska rörelsen och fackföreningarna, som till mer eller mindre revolutionära organisationer. Denna självständiga organisering tar sig idag uttryck i bl a stormöten och strejkkommittéer.

Fackets begränsningar

Vi arbetar idag för att sammansluta de mest medvetna och aktiva arbetarna i s k arbetsplatskommittéer. Dessa kan vara alltifrån en löst sammansatt "kompisgrupp", en studiecirkel, en grupp kring en tidning, till en fast och organiserad grupp med en politisk plattform.

Fackföreningarna är inom-kapitalistiska organisationer, de är en organisering för försäljning av varan arbetskraft. De upprätthåller avståndet mellan ledare och ledda. Varje revolutionär situation har visat att fackföreningarna spelar en kontrarevolutionär roll. Genom att de förutsätter en motpart - kapitalisten - hindrar de automatiskt utvecklingen av såväl det revolutionära medvetandet som organiseringen. Därför är det felaktigt och omöjligt att försöka erövra fackföreningarna för en revolutionär politik.

Förbundet Arbetarmakt anser att det idag inte existerar någon konsekvent revolutionär organisation, och har därför tagit till sin uppgift att bilda till skapandet av en sådan. För oss innebär det tre huvuduppgifter:

1. att framhålla att socialismen innebär *arbetarmakt* och inte *partimakt*.
2. att framhålla den för socialismen nödvändiga *självständigheten* hos arbetarklassen.
3. att framhålla att socialismen kräver en *total revolution*.

Arbetarklassens frigörelse måste vara dess eget verk!

Taiwan KÖRSBÄRSBLOMMOR OCH SALTVATTEN

Vi satt i bottenvåningen på Chiang-Kai-Cheks sommarresidens, nu omgjort till restaurang, och drack körsbärsblomsté. Tëet var otroligt vackert. Klart vatten, med skära körsbärsblommor i. Det fick mig att tänka på himmelssängar med rena lakan och mjuka täcken, eller något annat riktigt *fint*. Det såg ut som Idyll och Harmoni samlade i en rykande tekopp. När man drack det, smakade det precis som *saltvatten*, taget direkt ur havet.

Ungefär likadan är konfrontationen mellan den bild de taiwanesiska myndigheterna ville ge av sitt land, och den verklighet vi mötte när vi kom dit.

I alla turistbroschyrer presenteras Taiwan som "Republiken Kinas öprovins", och ofta lägger man till, "ön där fria kineser lever lyckligt". Och betraktar vi sommarresidenset, och den storslagna parken runt omkring, så är det imponerande att se vad fria och lyckliga kineser byggt åt sin älskade president, saligen avliden 1975, och efterträdd av sin son.

En stilla undran insmyger sig dock: varför har dessa fria och lyckliga kineser inte byggt några lika fina bostäder åt sig själva? Det är här saltvattnet kommer in.

Det är väldigt trångbott överallt vad vi kunde se, och skitigt. Taipei (huvudstaden) stinker. Det är något fel med avloppssystemet, så en stor del av stan stinker avlopp. Plus att bilavgaserna är så täta att man känner sig rätt vimsig efter ett tag (det är mycket värre än Tokyo). En del slipper nästan undan skiten, genom att de har råd att bo i luftkonditionerade villor i förstäderna.

Andra är tvungna att stå i stanken 12 timmar om dan och sälja meningslösa plastleksaker på trottoarerna. Dom gör det knappast för att dom älskar barn. Dom gör det därför att friheten i Republiken Kinas öprovins inte sträcker sig längre än till valet mellan att ta dom jobb som bjuds, dom må vara hälsosamma eller ej, eller att gå under. Hela citys trottoarkanter kantas av folk som säljer mer eller mindre onödiga saker. Man blir enormt trött av avgaserna, och många siter eller ligger också och sover bland "sina varor".

Medelinkomsten på Taiwan är den högsta i Östasien näst Japan. Detta säger ingenting om hur inkomsterna fördelas. Det gör däremot slummen i Taipei och dess förorter, och alla Cadillacbilarna man ser på vissa ställen.

Det finns ingen anledning att orda så mycket om fattigdomen på Taiwan just nu. Jag vill bara göra det klart, att om Republiken Kinas öprovins är ett frihetens land för någon, så är det *inte* för dessa arbetare. Hela stället luktar klassamhälle av värsta sort.

Bakgrund:

1949 flyttade Republiken Kina temporärt sin regering till Taiwan, står det i de taiwanesiska broshyrerna vi får. Vad som hände var att de reaktionära styrkorna under Chiang-Kai-Chek fullständigt besegrats på fastlandet av Mao Tse-Tungs armé, och de flydde över till Taiwan, medtagande diverse ädelstenar, vapen, ammunition, rädda borgare och andra som kände sig hotade av Mao. Dom var ca 1 miljon. På Taiwan befann sig redan ca 8 miljoner kineser, som hädanefter fick finna sig i att bli behärskade av Chiang-Kai-Chek och hans armé.

Det hade förmodligen varit lätt för Mao Tse-Tungs styrkor att krossa Chiang Kai-Cheks på Taiwan, man hade tagit ön Hainan i Södra Kina tidigare. Men storebror ingrep i form av USA (bl a pga vad som hände i Korea ungefär samtidigt), som hotade ingripa om Mao angrep Taiwan. Sen dess har Kina låtit bli Taiwan, förutom att man i diplomatiska sammanhang hävdar sin territoriella rätt över ön.

Men Taiwan har sedan 1949 bara väntat på det rätta tillfället att invadera fastlandskina, för att "bistå de 950 miljoner kineserna när de kastar av sig det kommunistiska tyranniets ok, och återinsätter den lagliga regeringen." Taiwan har en armé på en halv miljon av sina idag 7 miljoner invånare. Officerarna är nästan enbart fastlandskineser (som alltså kom med Chiang Kai-Chek 1949) eller söner till fastlandskineser, medan soldaterna är Taiwanfödda. I nästan 30 år har man fört en intensiv skräckpropaganda mot "kommunismen" i Kina, och det är uppenbart att en större del av befolkningen svalt det, mer eller mindre helt.

Artiklarna på denna sida är skrivna av Arbetarmakts resande reporter. Han återkommer i kommande nummer av Arbetarmakt med ytterliggare rapporter.

HAR USA BLIVIT VÄNSTERVRIDET?

I nästan trettio år har USA backat upp Taiwan militärt och ekonomiskt. Nu har USA erkänt folkrepublikens suveränitet över fastlandskina. Vad betyder det? Har USA blivit vänstervridet?

Ronald Reagan, republikansk guvernör över Karlifonien gapar om förräderi och om att ställa president Carter inför domstol, och i Taipei (Taiwans huvudstad) sätter marinsoldater in tårgas mot människormassor som angriper amerikanska ambassaden, bränner USA-flaggor och välter amerikanska bilar.

Själv höjer jag på ögonbrynen när jag ser rubrikerna i dom engelskspråkiga dagstidningar som finns här, och kastar mig över sidorna. Jag samlar mig dock snabbt. När ska vi lära oss att USA inte styrs främst av *ideologier*. USA styrs av *kapitalism*. Uncle Sam är som vanligt beredd att sälja sin egen morsa om han tjänar på det.

Fastlandskina har 850 miljoner invånare, och massor av råvarutillgångar. Tanken på att få sälja teknologi för industriell utveckling av det landet, måste ha fått mången amerikansk industrimagnat att gripa efter miniräknaren i kavajfickan.

Och mycket riktigt. I *Bangkok Post* (18 dec.) står det att läsa, att företrädare för stålindustrin, oljebolagen och jordbruksexperter sedan flera år tillbaka flockas i Peking för att försöka få lönsamma kontrakt.

Den amerikanska kapitalismen är i kris och man behöver nya investeringsobjekt. Kina ligger där och bara väntar. Den enda kappen i hjulet är att USAs regering erkänner Taiwan som Kinas överhuvud, och så länge som man gör det kommer Japan och några västeuropeiska stater att ta hand om asiaterna.

Om inte president Carter vill sätta den amerikanska ekonomin i kris - och det vill han inte för då förlorar han troheten nästa presidentval - så måste han förr eller senare ge efter för industrins investeringsbehov och undanröja de politiska hindren. Och vem vet? Han kanske tom. får Nobels fredspris!

Kina i stort sett gett fan i dom i 30 år, varför skulle dom ge sig på dom nu, när dom kan förlora en viktig handelspartner på det? Snarare är det så att det konstruerade invasionshotet mer och mer kommer att ha funktionen av att försöka få den taiwanesiska arbetarklassen att se bort från det klassamhälle de le-

sig av med sin militära utrustning för 36 Miljoner \$. Förmodligen kommer man att sälja eller överlåta det mesta till Taiwans armé. Carter var också noga med att påpeka, att även om de diplomatiska och militära förbindelserna avvecklas, så kommer de "ekonomiska och kulturella banden" att bibehållas. Det innebär att de talrika amerikanska investeringarna på ön inte kommer att hotas.

Vad ska hända med Taiwan? Ja, jag är övertygad om att USA inte kommer att acceptera en kinesisk invasion av ön. Carteradministrationen är klok nog att gardera sig mot det, för det är en saksak som man också kan förlora presidentval på. Nej, jag skulle tro att han åtminstone fått underbordet-låften om att Kina ska låta bli Taiwan. Och eftersom

ver i, till fördel för en nationell enighet över klassgränserna mot Kinas "kommunism". Alltså ligger det i folkrepublikens intresse att avveckla invasionshotet mot Taiwan, för att försvaga dess regerings makt.

USA ska nu dra tillbaka sina sista 750 militära rådgivare från Taiwan, och göra

Taiwans hets mot Kinas "kommunism" kommer att fortsätta, och man kommer att försöka hålla ihop nationen som en man" kring det. Frågan är hur länge dom kommer att lyckas. Taiwan är i snabb industriell utveckling, och för att möta industrins behov satsar man mycket på utbildning. 28% av befolkningen går i skola. Med en allt större och bättre utbildad arbetarklass ökar förutsättningarna för denna att tränga igenom de nationalistiska "dimridåerna" och ta kamp som det anstår en arbetarklass mot sina klassfiender.

En kraftig ideologisk uppslutning bakom verkligt socialistiska idéer kanske dröjer pga den speciella bakgrunden - att folkrepubliken envisas med att kalla sitt klassamhälle för socialistiskt. Vi får därför hoppas, och arbeta för, att "Folkrepublikens" oförtjänta rykte som socialistiskt bleknar bort alltmer, för att så småningom hamna där det hör hemma: på historiens soptipp.

Arbetarmakts utsände medarbetare, Phoket, Thailand, dec 1978.

Använda källor: *Bangkok Post* (Thailand), *China Post* (Taiwan) och *South China Morning Post* (HongKong). Diverse taiwanesiska turistbroschyrer.

KAPITALISTERNA TILL MAKTEN....?

Kinas folkarmés anfall mot Vietnam är kulmen hittills på den senaste tidens utveckling i Kina, och dess utrikespolitik. För att ge möjlighet för *Arbetar-makts* läsare att förstå utvecklingen, ger vi här utdrag ur några telegram från den officiella Kinesiska nyhetsbyrån "Nya Kina", samt från officiella kinesiska tidningar. Översättningarna är våra egna. Varför SKP:s Gnistar inte är först med att ge sina läsare dessa uppgifter om Kina, kan man ju fråga sig....

121119 -- artikel i "röda fanan" hyllar ordförande mao:s fördelsedag

/.../ liksom marxismen-leninismen, är mao tsetung-tänkandet inte en dogm, utan en revolutionär teori som härrör ur praktiken och som ska användas för att vägleda praktiken. vi får inte följa i lin piao's och de fyra gängs fotspår, vilka fragmenterade och förvrängde mao tsetung-tänkandet, citerade bitar och stycken ut ur sammanhanget, satte upp dem som heliga skrifter och förvandlade dem till dogmer som skulle användas mekaniskt åtskilda från alla hänsyn till tid, plats och konkreta omständigheter. /.../ vi arbetar nu för de fyra moderniseringarna i en ny historisk period, oräknliga saker och ämnen framför oss kräver att vi utgår från verkligheten, använder marxismen-leninismen mao tsetungtänkandets ståndpunkt, synpunkt och metod för att studera och lösa de nya problemen och kämpa för de fyra moderniseringarna. artikel slut

120803 -- "folkets dagblad" om upprättande, införande av ekonomiska lagar

/.../ de juridiska organen borde använda ekonomiska sanktioner för alla överträdelse av alla ekonomiska lagar och ouppfyllda kontrakt och om nödvändigt måta ut fängelsestraff eller böter och kräva kompensation för ekonomiska förluster. varje företag som inte kan fullgöra en möjlig plan eller kontrakt borde inte bara bli bötfällt eller begärt att betala kompensation, utan företagsledare och ansvariga arbetare borde få sina löner sänkta. /.../

122350 -- kommunique från kkp:s 11:e centralkommittés tredje plenarsession /.../ sessionen betonar att en av de allvarliga bristerna i vårt lands ekonomiska ledarstruktur är överkoncentrationen av myndighet, och det är nödvändigt att snabbt ändra det underuppsäende av ledarskapet ned till lägre nivåer så att de lokala myndigheterna och industriella och jordbruksföretag ska få större beslutande makt i ledningen under vägledning av enhetlig statlig planering= stora ansträngningar måste göras för att förenkla organ på olika nivåer som har att göra med ekonomisk administration och överföra det mesta av deras funktioner till sådana företag som specialiserade bolag eller komplex= det är nödvändigt att agera strängt i linje med ekonomiska lagar, lägga vikt vid värdelagens roll, medvetet kombinera ideologiskt och politiskt arbete med ekonomiska metoder och ge fullt spelrum för kadrernas och arbetarnas entusiasm för produktionen. /.../

010303 -- "folkets dagblad" artikel kräver mer rättigheter för industri-företag

/.../ författaren föreslår en metod, sammanfattad nedan, genom vilken staten endast skulle bestämma några få viktiga kvoter för företagen, vilka skulle ges rätt att utarbeta sina faktiska produktionsplaner, baserade på marknadsbehov och tillgången på råmaterial. staten skulle sedan ratificera företagets plan.

företagen skulle få mer makt över sin finansiering, sina fonder, utrustning, material, produkter och personal skulle skyddas från godtyckliga ekonomiska överföringar. de skulle kunna besluta om löneformer och bonus till sina arbetare, under en enhetlig statlig politik. de skulle också kunna höja arbetarnas löner inom vissa gränser. företagen skulle ha viss makt att handla med utlandet. /.../

010312 -- demokrati är ett måste för kinas modernisering, säger "folkets dagblad" /.../ ledaren yrkade "bestämt avlägsnande" av "förtryck och attacker" och att "bara diskussionens demokratiska metoder, kritik och självkritik kan användas i folkets ideologiska och politiska liv. tvång kommer aldrig att övertyga folk," sade den. /.../

Affisch om Den Nya Långa Marschen mot de fyra moderniseringarna. "Använd varje minut, varje sekund, i tävlingen till år 2000"

012522 -- kina betalar tillbaka kapitalisternas konfiskerade banktillgodo-havanden

peking, januari 25 (nya kina) -- kina har beslutat att ge tillbaka tidigare affärsmän och industrialister deras banktillgodo-havanden som konfiskerades under kulturrevolutionen. deras höga löner som reducerades kommer att återhöjas och den del av deras löner som hölls inne kommer att återbetalas. detta annonserades av ulanhu, ledare för kinesiska kommunistpartiets centralkommittés enhetsfrontsavdelning, på ett möte som bevisades av några av de 200 största kapitalisterna och ledande medlemmar i de demokratiska partierna här den 22 januari. "vårt partis politik att köpa ut den nationella borgarklassen är en konsekvent politik och vi menar vad vi säger," sade han.

012534 -- diskussion i peking om politiken gentemot den nationella borgarklassen avslutas

/.../ vänner från industrin och handeln, sa ulanhu, har varit engagerade i industri, handel, utrikeshandel och servicenärningar i många år. många av dem har expertkännedom, teknisk kunskap och erfarenhet av företagsledning. att tillåta dem att utöva sin förmåga skulle säkert hjälpa till att öka produktiviteten i företagen, spara arbetskraft, fonder och material, och accelerera landets socialistiska uppbyggnad. ett viktigt problem i detta avseende, sade han, var att göra riktiga arrangemang så att de kunde tilldelas passande arbete. /.../ ulanhu betonade att några mindre affärsinnehavare, småhandlare och hantverkare, vilka borde ha klassificerats som arbetande folk, utan åtskillnad hade kallats "personer med privat egendom" i efterdyningarna av 1956 års rörelse för att förvandla privatägda företag till förenade statsägda företag. /.../ i sitt tal föreslog iong yiren.*) vice

ordförande i kinesiska folkets politiska konsultativa konferens' nationella kommitté och vice ordförande i kinesiska industri- och handelsfederationen, upprättandet av sådana organisationer som kredit- och investeringsbolag i stora städer där extra fonder från industrialister och affärsmän kan deponeras och göras tillgängliga för staten för viktiga uppbyggnadsprojekt/.../

012906 -- kina beslutar att återupprätta medborgerliga rättigheter för omskolade jordägare, rika bönder, kontrarevolutionärer och dåliga element

peking, januari 29 (nya kina) -- kina har beslutat att ta bort beteckningen på sådana jordägare, rika bönder, kontrarevolutionärer och dåliga element som har omskolat sig själva och behand-

Dessa utdrag ur telegram under de senaste två månaderna som vi publicerar, illustrerar den senaste tidens utveckling i Kina. Den som har tillgång till dessa telegram, kan ganska snart konstatera att vårt urval inte är särskilt tendensiöst, annat än att vi enbart sökt beskriva den inrikespolitiska utvecklingen i Kina.

Det börjar med att KKP:s teoretiska organ, Röda Fanan, försöker att ideologiskt "förbereda marken" för de förändringar som komma skall. Röda Fanan påpekar att Mao nog hade rätt 1927-29 när han formulerade sin militärstrategi. Idag ska man dock endast tillämpa Mao:s metod och utgå från de nya realiteter som finns. Med andra ord en ny politik kan väntas.

Så kommer förslag om nya ekonomiska lagar för företagen, ekonomiska sanktioner och straff istället för politiska/juridiska ska införas. Därefter kommer den viktiga resolutionen från centralkommittén med dess direktiv om decentralisering av beslutsfattandet i ekonomin. Företagen skall följa de "ekonomiska lagarna", och dessa preciseras som "värdelagen", dvs. den lag som styr den kapitalistiska marknadsekonomin.

Därefter kommer uppgifter om mer detaljerade direktiv om hur företagen ska skötas - de ska inriktas på marknaden och själva få besluta om sin finansiering.

Redan i centralkommitténs resolution talas det om ökad demokrati, och tidningarna utvecklar detta ytterligare. Så småningom framkommer det vilka som skall vederfaras denna "demokrati": De tidigare kontrarevolutionärerna, kapitalisterna och affärsmännen samt godsägarna ska återupprättas. Inte nog med det. De ska få tillbaka sina tillgångar och återinsättas i företagens ledning!

Om vi lämnar nyhetsbyrån *Nya Kina* och tar del av telegrammen från nyhetsbyråer i de länder som Kina vill bygga enhetsfront mot Sovjet med, USA och Japan, så får vi rapporter om människor, främst bönder och unga arbetare som har tagit löftena om ökad demokrati och modernisering på allvar. De reser till Peking och demonstrerar för sina krav under flera dagar. Demokratin gäller tydligen inte "kriminella element" som under kulturrevolutionen följde Lin Biaos linje och förde kamp mot kapitalisterna. Det rapporteras att sådana "element" har avrättats i Peking de senaste veckorna.

Denna kritik av regimen i Peking, kommenteras av "Folkets Dagblad" i det sista telegrammet vi publicerar. Demokratin får enligt KKP inte utnyttjas till att gå emot ledarskapet, då är det ingen "äkta demokrati" utan "anarkism".

Vad är det då som händer i Kina? Håller det statsbyråkratiska Kina på att bli kapitalistiskt igen? De reformer som nu genomförs i ekonomin tycks i vissa fall gå längre än de ekonomiska reformer som genomfördes i Sovjet 1965. Troligen kommer Kina därför att snabbare än Sovjet drabbas av kapitalistiska ekonomiska kriseffekter pga. bland annat upprättandet av marknaden - och precis som Sovjet gjorde 1971, tvingas återgå till en mer centraliserad ekonomi. Men vi vill inte helt förneka att möjligheten finns, att KKP:s ledning accepterar saker som arbetslöshet och andra kapitalistiska krisfenomen, för att bibehålla en självständig ställning till Sovjet, liksom Jugoslavien en gång gjorde. Möjligheten finns, att Kina likt Jugoslavien blir ett kapitalistiskt land, med en officiell "socialistisk" fasad.

"Observatör"

*) Jong Yiren var tidigare direktör för Shenjins "Parti-ekonomi"

SERIE: som vi ser det...

REFORM -

Frågan om reformistisk eller revolutionär politik har ältats inom arbetarrörelsen sen dess början. Ibland har det varit frågan om teoretiska diskussioner, ibland om handfast kamp. Inte så sällan har man pratat förbi varandra, blandat ihop begrepp som REFORMISM och REFORMKAMP. Ofta har revolutionärer och revolutionära organisationer glidit över i reformism "utan att själva märka det". Följande artikel är ett försök att klargöra dessa begrepp.

Vi som står bakom den här tidningen kallar oss "revolutionärer". I olika artiklar angriper vi organisationer och människor för att de är "reformister". Varför gör vi det? Är vi emot reformer? Vill vi ha en blodig revolution? Vore det inte bättre med en fredlig övergång till socialismen? Vi ska försöka klargöra dessa och andra frågor.

För det första några grundläggande saker. Vi är för kommunismen, det klasslösa samhället. Vägen dit går över socialismen, ett samhälle där klasserna, varuproduktionen och arbetsdelningen avvecklas. Så långt är vi kanske överens med reformisterna.

Men det är inte bara det att vi eftersträvar socialism och kommunism. Vi anser att det kapitalistiska samhället självt utvecklas i den riktningen, *oavsett* vad vi som socialister vill. Det kapitalistiska samhället skapar och skärper sådana motsättningar som leder mot en undergång för kapitalismen själv. Det finns flera sådana motsättningar. Det finns t ex motsättningar i den kapitalistiska ekonomin som framtvingar kriser och hämmar den ekonomiska utvecklingen. Kapitalismen skapar en arbetarklass vars behov kommer att stå i motsättning till det samhälle som frambringt den. Motsättningarnas lösning i uppröret, revolutionen, är inget som vi socialister kan önska oss eller önska bort. Vi önskar oss alltså ingen våldsam revolution - den kommer oberoende av vad vi vill.

En revolution, eller snarare en revolutionär situation, innebär dock inte automatiskt socialism. Den innebär bara en *möjlighet* för socialism - och den kan lika väl utvecklas till "barbari", ett allas krig mot alla och kaos, tills någon ny minoritet har gripit makten

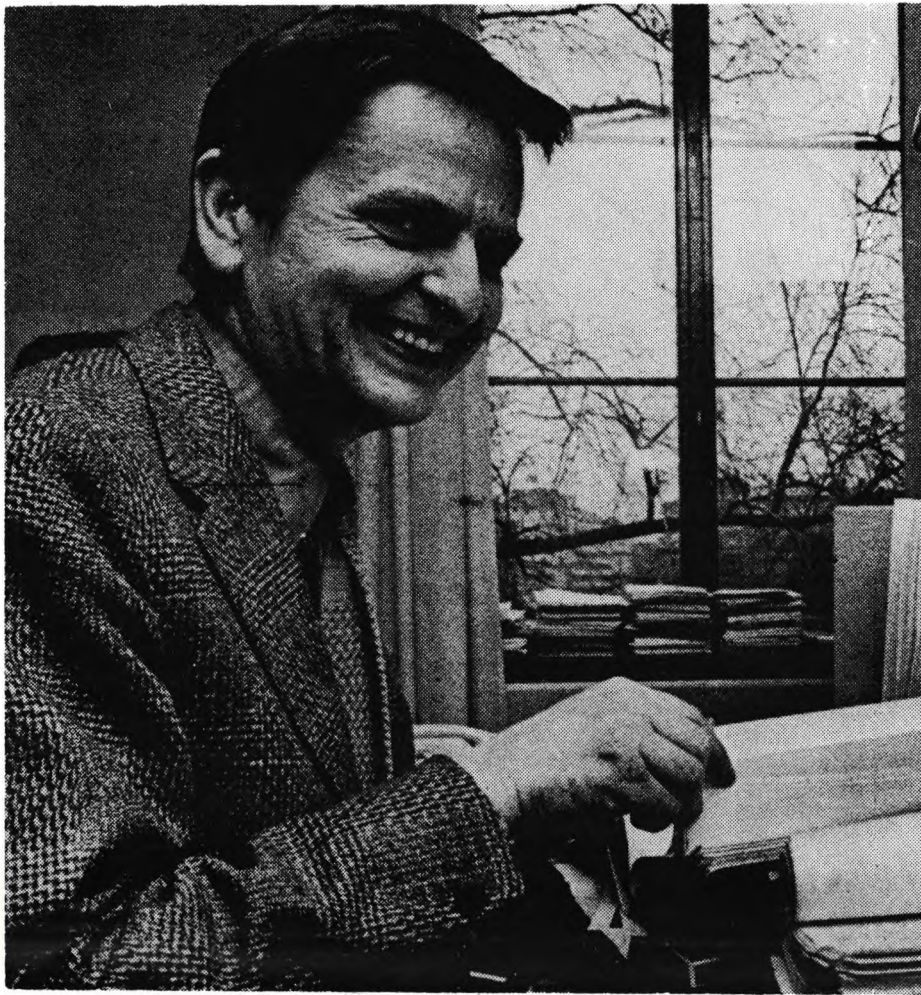
VARFÖR REVOLUTION?

Men varför kan inte motsättningarna leda till en långsam övergång, bit för bit, från kapitalism till socialism? Ett enkelt svar på denna fråga vore att hänvisa till historien - alla försök av arbetarklassen att gripa makten har skett genom revolutioner. Men vi kan fortfarande fråga: varför?

Så länge ett samhälle fungerar - dvs så länge arbetarklassen anser att samhället fungerar så bra att det inte är värt att satsa mer tid än valdagen och klubbmötet i facket på att förändra samhället - så länge kommer inte heller samhället att förändras, annat än i den takt som kapitalet och den härskande klassen önskar. Alla reformförslag i riksdagen och kommunerna kommer att vara underordnade de ramar som kapitalet sätter upp.

När de ekonomiska och/eller politiska förhållandena för arbetarklassen förändrats så mycket att den är beredd att ta kamp för ett nytt samhälle finns också möjligheterna till denna kamp. Det som kan förändra förhållandena för arbetarklassen är den kapitalistiska ekonomin. (Här talar vi om ekonomin i vid bemärkelse. Allt från företags- och nationalekonomi till energihushållning och ekologisk balans.) Om denna sociala och ekonomiska kris växer till

sig med en "lagom" hastighet finns en möjlighet till en revolutionär förändring. Lagom hastighet - inte så långsam att borgarklassen hinner avleda den succesivt tilltagande kampen i ofarliga banor, t ex reformism - inte så fort att arbetarklassen under krisens skärpning inte hinner leva upp till de krav en revolution och övergång till socialismen ställer på den.

Vi menar att så länge de ekonomiska villkoren inte tvingar arbetarklassen att satsa på ett nytt samhälle, socialismen, kommer den inte heller att avsluta sig till vare sig reformistiska eller revolutionära partier eller idéer. När arbetarklassen väl har intresse av att kämpa för socialismen, så är det för sent med reformistiska lösningar. I en sådan krissituation kommer borgarklassen att med alla medel stänga alla "lagliga", parlamentariska, vägar till socialismen. Arbetarklassen kommer heller inte ge sig tid att vänta på att riksdagar i följd, med nyval emellan, ska avsätta kungen och riksdagen och sätta arbetarrådets centralförsamling istället.

En arbetarpolitik måste ha *arbetarklassen* som grundval. Däremot så är en strategi som försöker påverka *kapitalismens* utveckling så att den i sin tur förbättrar arbetarklassens styrka dömd att misslyckas. Åtminstone vad gäller det strategiska slutmålet - socialism. Det taktiska delmålet - kapitalismens utveckling - uppnås eventuellt. Men kapitalisterna är de som skördar de största skördarna när det näraliggande målet för politiken är kapitalismen, istället för arbetarklassen. SAP:s 90-åriga historia visar på detta.

Det finns åtskilligt mer att säga om varför reformismen är omöjlig, och hur en revolutionär utveckling skulle kunna se ut, men det får vara bra så här länge. Låt oss se på dagens reformister.

SOCIALDEMOKRATIN ÄR INTE REFORMISTISK!

Vad nu då? Sossarna är väl reformister, det vet väl varenda en! Nå, låt oss se lite närmare på detta. Om vi definierar reformismen som en rörelse som via en gradvis utveckling av kapitalismen vill

uppnå socialismen, så kan man räkna bort stora delar av socialdemokratin. Ta t ex den breda falang som utgörs av (s)-folket i partitoppen, i riksdagen, i de kommunala församlingarna osv. Var har dom uttalat som mål att avskaffa kapitalismen, dvs marknadsekonomin och låta arbetarklassen komma till makten! Var finns deras förslag om att expropriera kapitalet - bit för bit. Ingenstans!

I *LO-tidningen* ifrågasätter man t o m om det är möjligt att avskaffa kapitalismen! Socialism för Palme är "Ett solidariskt samhälle". Man vill kanske avskaffa kapitalisterna, men man vill att arbetarna genom löntagarfonder ska garantera *kapital* till företagen. Den officiella socialdemokratin är för kapitalismen, visserligen vill man *reformera* den, men man är likafullt för dess bevarande. Man är ett reformparti - som t ex också Folkpartiet är, men man är *inte reformister*.

Det finns dock en reformistisk minoritet inom socialdemokratin. Det är den s k vänstern som mer (*Socialistiskt Forum, Offensiv*) eller mindre organiserat talar om socialism och planekonomi. Man vill på olika sätt radikalisera rörelsen, så att den ska bli reformistisk.

Till dessa reformister inom socialdemokratin kan vi lägga andra utanför detta parti. Närmast till hands finns då VPK och APK, vilka genom att lägga fram lite mer radikala reformförslag hoppas att få stöd för sin politik. VPK:s politik går ut på att genom en rad olika reformförslag, det ena mer radikalt än det andra, mobilisera och förbereda klassen på "den socialistiska övergången". Gång på gång försäkras man att denna övergång ska ske "demokratiskt" genom riksdag och regering. Och allt VPK:s arbete, som är inriktat på riksdagen, tyder inte på annat än att övergången till Socialismen är en gradvis, reformistisk process som sker via riksdagen. Eller eventuellt, "om reaktionära krafter skulle motsätta sig detta", via en folklig resning. Men vägen dit är kantad av reformkampen i riksdagen.

Till dessa grupper av reformister, kan vi lägga de, som i vissa program erkänner nödvändigheten av en revolutionär omvälvning, men idag anser att huvuduppgiften för dessa är att förbättra villkoren för arbetarklassen och/eller

bygga partiet som ska genomföra socialismen åt arbetarklassen.

REVOLUTIONÄRER ÄR FÖR REFORMER

En vanlig missuppfattning är att revolutionärer skulle vara emot reformer, mot förbättringar i arbetarklassens levnads-situation. Så är naturligtvis inte fallet. Vi måste här skilja mellan en *kamp för reformer* och en *reformistisk politik*. Som vi sagt tidigare innebär reformismen att man tror att det är möjligt att bit för bit förändra kapitalismen i riktning mot ett socialistiskt samhälle. Detta innebär naturligtvis reformer.

Revolutionärer är också för reformer. Men vi anser att varaktiga reformer endast kan ske inom kapitalets ramar. I en period av ekonomisk kris för världskapitalismen finns det så gott som inget utrymme för förbättringar för någon del av arbetarklassen som inte leder till försämringar för hela, eller för delar av klassen. En del arbetare kan kanske genom kamp få lönehöjningar. Men om alla arbetare skulle driva igenom stora löneökningar skulle industrins profiler minska, och på sikt skulle kapitalisterna tvingas avveckla produktionen. (Om arbetarnas löner däremot hålls nere för mycket så kan industrin inte få sålt sina produkter, och hamnar i en ny kris.)

Om marknaden bara har avsättning för en viss mängd av en produkt, och det tillverkas för mycket, så kommer de svagaste företagen att slås ut. Om då arbetarna på dessa företag slåss mot nedläggningshotet och lyckas tillkämpa sig fortsatt drift via t ex statligt stöd, så kommer detta att drabba någon annan del av branschen, och andra arbetare genom att något annat företag slås ut. Det är ju lätt att säga att lösningen på detta är en socialistisk planekonomi.

Men som revolutionär är man inte emot att arbetare tar kamp för högre lön eller för sina jobb, även om det drabbar kapitalet, och därmed på kort sikt även andra arbetare. För kampen innebär att arbetarna handlar tillsammans, kollektivt, de kämpar som *klass* för sina intressen. Genom kampen kommer vi också till insikt om hur samhället "hänger ihop" och om de långsiktiga lösningarna. Kampen för reformer är en förutsättning för ett socialistiskt medvetande. Men inte minst: kampen för rättmätiga krav pressar kapitalismen mot dess gränser. Det går i viss utsträckning att få igenom reformkrav inom kapitalismen. Och det är endast arbetarklassens hot om att erövra dessa reformer som får borgarklassen att ge efter. Sedan kan reformister utnyttja möjligheterna till reformer för att ta åt sig äran av att ha genomfört reformerna i riksdagen, när det i själva verket var ett resultat av arbetarnas kamp.

För att *reformkampen* ska kunna bli en del av i en revolutionär politik, för att den ska kunna stärka arbetarklassens positioner på sikt, fordras att kampen avskiljs från *reformismen* och borgerlig reformpolitik. Båda dessa senare politiska riktningar innebär ju, som vi visat, att arbetarklassen underordnas kapitalismens villkor.

Viktigt är då att kampen för reformer förs utanför det kapitalistiska sam-

PRENUMERERA
12 Nummer 40:-
pg 38 l3 00 - 3

REVOLUTION

hällets institutioner som t ex riksdag, kommunalfullmäktige, fackföreningar o dyl. Kampen måste föras i former som så lite som möjligt binder arbetarklassen vid borgarklassen eller dess samhälle. Detta är vad vi menar med *självständig kamp och organisering*: Vilda strejker, Stormöten, Strejkkommittéer, Arbetsplatskommittéer, Utomparlamentariska grupper i bostadsområden, kring miljöfrågor etc. Genom dessa kampmetoder kan man sätta störst styrka bakom de konkreta kraven, och på så sätt få igenom dem. Den utomparlamentariska och utomfackliga kampen är den som klarast förbinder kampen med socialismen och revolutionen. Varje kamp som förs genom fack och parlament tenderar att länka in kampen i reformistisk och reformpolitiska banor.

Detta är naturligtvis helt allmänt. Det finns inga "rena" självständiga kamper och inga "rena" parlamentariska kamper. Det vi har beskrivit ovan är en markering av skiljelinjer mellan reformistisk och revolutionär kamp, samt vad som bör vara strävan för en revolutionär reformkamp. Varje kontakt med t ex facket är ju heller inte "av ondo". Så kan t ex negativa erfarenheter av facklig kamp vara bra för en revolutionär utveckling av arbetarklassen. Som vi sa finns det heller inte några "rena" kamper. Det gäller att se till huvudtendensen i varje konkret situation. Om huvudsidan i en strejkkamp är stormöten och självständig aktivitet, samt demokratisk organisering, så är det av underordnad betydelse för oss att t ex beslutet om strejk tagits på ett fackmöte. Om å andra sidan strejken formellt sett inte beslutats av facket, men i praktiken styrs av facket med förbundets goda minne, och under arbetarnas passivitet, så kan den mer vara att hänföra till reformisternas strategi.

REFORMERNA I STRATEGIN

Det kan vara frestande att lägga fram en "revolutionär" strategi under kapitalismen, som ska tjäna till att "skapa förutsättningar för framväxandet av ett revolutionärt medvetande". Dvs man anser att revolutionärer inte så mycket ska arbeta för att i kampen utveckla det revolutionära medvetandet, utan i stället arbeta för sådana reformer som *skapar förutsättningar för kampen*, t ex vänsterregeringar av något slag, kämpande fackföreningar, mindre strejkböter osv. Kardinalfelet härvid är att man slagit in på en reformistisk politik. *Istället* för att utveckla självständig klasskamp, så arbetar man för reformer av kapitalismen. *Istället* för att förklara socialismens nödvändighet, förklarar man nödvändigheten av en annan kapitalism. (Samtidigt måste man i sin konsekvens bekämpa dem som prioriterar den socialistiska propagandan: "Socialismen står inte på dagordningen nu".) *Istället* för att föra fram en antiparlamentarisk propaganda, uppmanar man till röstning på det ena eller andra partiet för att få förändringar. *Istället* för att stödja självständig organisering, uppmanar man till facklig aktivitet. *Istället* för front mot borgare och reformister uppmanar man till samarbete med "progressiva delar" av dessa grupper. *Istället* för socialism propagandas man reformer. Här går skiljelinjen mellan revolutionärer och reformister.

Detta har varit ett försök att förklara grundläggande idéer hos FAM på ett, hoppas vi, enkelt sätt. I artikeln finns säkert ändå oklarheter. T ex talas det om arbetarklassen rätt friskt. Varför gör vi det? Varför inte om löntagare, eller folket? Detta tänkte vi ta upp i nästa nummer av *Arbetarmakt*. Vi ska då behandla *klassbegreppet*. Som vanligt efterlyser vi synpunkter på artiklarna, samt förslag på andra grundläggande ämnen att ta upp och förklara.

” FÖR MIN DEL BETYDER REVOLUTION INTE NÖDVÄNDIGTVIS BLOD OCH OMSTÖRTNINGAR. FÖR MIG HAR REVOLUTIONEN EN ANNAN INNEBÖRD: ATT SKAPA, OMVANDLA OCH ATT SÅ, ATT GE LIVET EN NY INNEBÖRD, EN NY MORAL ”

För Chiles förre president Salvador Allende, var inte aktiveringen och beväpningen av arbetarklassen det viktigaste. Hans - och folkfrontens - strategi var inte revolution utan reformism. Vi vet bara alltför väl resultatet. Den "revolution" utan blod och omstörtning, som Allende talade om blev ett BLODIGT NEDERLAG för arbetarklassen - och för Allende själv. Den nya moral, det nya liv, som Allende talade om, blev krossat under militärens (dessa garantier för den "nationella självständigheten") stövelklackar.

I FK:s Värld

Exempel på reformism

"Det finns flera utvecklingsvägar för kapitalismen, och det är inte likgiltigt för arbetarklassen vilken väg kapitalismen tar.

Detta är den bärande tanken bakom KRISRESOLUTIONEN, 3:e kongressens i särklass viktigaste dokument."

Förbundet Kommunist (FK) har avhållit sin 3:e kongress. FK har, tillsammans med trotskisterna i KAF, varit den av de sammanlagt 8 förbund/partier i Sverige som kallar sig kommunistiska, som "legat närmast" oss i Förbundet Arbetarmakt. Vi har genom åren flera gånger samarbetat i olika aktioner, men vi har också kritiserat FK (de t ex Rådsmakt nr 8).

Citatet ovan från Arbetarkamp (FK:s tidning) är i och för sig en allmän sanning. Men som "*bärande tanke*" kan den ha stor betydelse - beroende på vilken betydelse man tillmäter "inte likgiltigt".

FK:s politik den senaste tiden och krisresolutionen slår fast att FK för sin del vill arbeta för en *alternativ kapitalistisk utveckling*. Detta vill man göra till sammans med "vänstern", man arbetar för "vänsterenhet".

Med andra ord FK vill förändra, reformera, kapitalismen i riktning mot socialismen. I denna reformering ingår följande moment:

- "värna om de stora arbetargruppernas grundläggande materiella trygghet och höja de sämst ställdas standard".
- "rätten till arbete".
- "resursbevarande samhälle".
- "kampen för inflytande över den egna arbetsplatsen".
- "formera ett brett socialt och politiskt block"
- "upprätta en jämlik internationell ekonomisk världsordning".

Och så sammanfattar man: "Denna revolutionära (!) linje mot krisen måste ha sin utgångspunkt i en kamp mot den internationella omstruktureringen av krisen som sker." "Vi måste kämpa mot ett ökat beroende av det internationella kapitalet och kämpa för ett minskat beroende på vitala områden."

Dessa sex moment och deras utgångspunkt delas naturligtvis upp i mindre delar och delkrav. Men ingenstans i den "Krisresolution" från vilken citaten ovan är hämtade, förklaras hur detta skulle vara "revolutionärt" eller *hur* kraven leder fram eller förenas med socialismen. Annat än att det är nödvändigt att dessa reformer genomförs för att förutsättningarna för en övergång till socialism ska vara möjlig. Vi menar att FK:s nya politik är ett klart exempel på en *reformistisk* politik.

Det är inte det att de flesta av de krav FK tar upp skulle vara omöjliga att genomföra eller fel att ta kamp för. Felet är att FK *inte* sätter dessa krav samband med socialismen, utan *tvärtom* man sätter dom i ett *kapitalistiskt* sammanhang. FK sätter inte företagsnedläggningar i samband med arbetarstyrd planekonomi, utan FK föreslår en annan, av det internationella kapitalet oberoende kapitalism. FK sätter inte Algets-sömmerskornas kamp för en ny produktion i samband med ett samhälle där det kan genomföras, utan FK sätter in kampen för alternativ produktion i sitt reformprogram för kapitalismen.

FK har observerat misstagen i den kommunistiska rörelsen, hur denna antingen har bedrivit "intresse och försvarskamp" en med socialismen som en avlägsen hägring" eller utgått "ifrån att det i

forts. nästa sida

I en annan värld...

Debatt i LO-tidningen:

Lindhagen: 'vill och kan vi genomföra socialismen?'

Hulterström: 'kan vi, så vill vi!'

Så skulle man kunna sammanfatta den debatt som pågår i LO-tidningen. Denna debatt påstås handla om socialdemokratins vilja och förmåga att genomföra socialism och med löntagarfonder som grund för det hela.

Debatten öppnades av "radikalen" Lindhagen. Han som är så radikal att han t o m kunnat framträda i Förbundet Kommunisters press och komma väl överens med Anders Carlberg. Och det är Carlberg som skall klandras, han påstår sig nämligen vara kommunist, vilket inte Lindhagen gör.

Näväl, Lindhagen frågar "rörelsen" om den vill avskaffa kapitalismen eller modifiera den. För sin personliga del "vill" Lindhagen nog avskaffa kapitalismen. Han bara frågar vad som skall sättas i stället. Eller rättare sagt, han menar att SAP inte har något att sätta istället. Åtminstone inte just nu. Därför är det lätt att godta partiledningens krav på fortsatt debatt om löntagarfonderna, menar han.

OCH IN KOMMER OLLE...

Svenning. Som menar att: "Partiet har inskränkt verkningarna av privatkapitalismen genom arbetsmarknads-lokaliseringspolitik och sociala reformer för att på så sätt förena det privata ägandets ekonomi med sociala mål som full sysselsättning, rättvis fördelning och geografisk balans." Ja, man kan väl hålla med om att *arbetarklassen* - inte partiet - har inskränkt kapitalismens verkningar. Det är den nämligen tvungen till för att överleva som klass. Arbetarklassen gjorde detta långt innan SAP fanns och innan Svenning inbillade sig att SAP gjorde det.

Vidare menar Svenning att: "Partiet har fått betala ett pris, och ett ganska högt sådant, för samförståndspolitiken. Ägandeförhållandena har blivit alltmer odemokratiska..." I Svennings tankevärld finns tydligen bara människorna och Partiet. Det är partiet som får betala ett högt pris för kompromisserna med kapitalisterna. Sanningen är ju den att högst pris får arbetarklassen betala. Det är den som drabbas av arbetslöshet, rationaliseringar, dålig arbetsmiljö, etc. Inte partiet.

I övrigt hävdar Svenning att "den gradvisa förändringen av samhället är nödvändig och att maktförhållandena i samhället långsamt förändras bl a genom §32-reformen, arbetsmiljölagarna och medbestämmandelagen. Om det här samhället långsamt höll på att förändras genom lagstiftningen så borde man ju

kunna märka något av det. I den bok - *Medbestämmande - mera dröm än verklighet* - som vi presenterade i förra numret av *Arbetarmakt*, visas ex. på hur företagsledningar med hjälp av MBL binder upp facket vid beslut om nedläggningar av företag. Innebär det att maktförhållandena har ändrats?

Bodenarbetarna avskedades på grund av vild strejk. Helt i enlighet med lagar, paragrafer och avtal. Innebär det att maktförhållandena har ändrats? Ja, men i så fall till kapitalisternas fördel.

Svenning tycks överhuvudtaget leva i en värld som har mycket lite kontakt med den kamp som förs på arbetsplatser idag, som ifrågasätter maktförhållandet mellan Arbete och Kapital.

SKRUVA INTE UPP FÖRVÄNTNINGARNA

menar Sven Hulterström, kommunalråd i Göteborg. Han citerar SAP:s partiprogram, eftersom det är där det nämns att partiet vill: "så omdana samhället att bestämmanderätten över produktionen och dess fördelning läggs i hela folkets händer" så finns det väl ingen anledning att ifrågasätta huruvida partiet vill genomföra socialismen. Därmed menar han att kritikerna från 'vänster' är avfärdade. Sedan ägnar han långrandiga spaltcentimetrar åt att tala om vad partiet gjort, och förklarar alla svårigheter med borgarna. Han menar att "de gamla ägarstrukturerna har följaktligen redan i stor utsträckning rasat samman". Varför det då inte redan blivit socialism anser han det inte värt att spilla några rader på.

Hulterström är urtypen för den traditionelle "gråssossen". En man ur rörelsens djup med en fast förankring i den lokala arbetarklassen. Skolad i folkrörelserna. Han känner sig kanske beklämd av intellektuella kritiker à la Lindhagen-Svenning, därför att dom försöker ta upp grundläggande frågor som han själv inte längre finner något intresse i - eftersom visionen inte längre är möjlig att förverkliga. Det kan han ju inte säga rakt ut - så han får hänvisa till parti-programmet och sedan redovisa vad som uppnåtts - där slår inga intellektuella honom på fingrarna - och vänta på att debatten mojnär.

MANNHEIMER TÄNKER TILL

Metall-41:ans jurist i Göteborg ger sig in i debatten och frågar när Gunnar Nilsson och Olof Palme tänker. Han menar att det faktum att SAP inte kommit så långt i sina idéer om socialism kanske hänger samman med att "de bästa krafterna i partiet" inte hinner tänka på visionen. Istället får de huvudsakligen ägna sig åt dagspolitiska frågor.

Mannheimer däremot tänker till och skriver: "Min slutsats - vid början av året 1979 - blir därför att den viktigaste, svåraste och största reformen rörelsen står inför och måste lösa är att ändra arbetsformerna och de interna resursprioriteringarna på alla nivåer."

Därmed får man förmoda att "debatten" nått sitt lågvattenmärke. Tydligen ansåg redaktionen på LO-tidningen det också. Man blev nämligen tvungen att gräva fram gamla intervjuer med den saligen insomnade Ernest Wigfors. Och det skall erkännas, Wigfors presenterar sina idéer bättre själv än vad t ex Lindhagen försöker göra. Något nytt tillförde detta emellertid inte debatten.

RÖRIGT I RÖRELSEN

Debatten i *LO-tidningen* ger en bra bild av den förvirring som finns inom socialdemokratin. Löntagarfonderna har man nu tvingats backa på i flera etapper. En del försöker fortfarande trycka på de "socialistiska" sidorna i det, medan andra helst uppehåller sig vid 'nödvändigheten av riskvilligt kapital' för att kunna öka produktionen och därmed genomföra den 'sociala demokratin'.

Detta visar klart och tydligt att den reformistiska ideologi som socialdemokratin står för, är kapitalismens fånge. Det går inte att genomföra reformer utan resurser, resurserna måste tas någonstans ifrån. Man kan inte utmana kapitalägarna, ty dom måste acceptera reformerna, men få något istället. Och det är

tryggade vinster. Så länge som reformerna inte hotar kapitalisterna har de inget emot reformer.

De första utkastet till löntagarfonder innebar kanske ett hot mot borgarklassen. Debatten blev häftig. I dagens läge ser vi hur socialdemokraterna och liberalerna närmar sig varandra, medan SAF fortsätter sin "hets" för syns skull.

Aktörerna agerar, och de som skall beröras av allt detta - arbetarklassen - vet sin plats som statister och publik.

Och skendebatten i *LO-tidningen* fortsätter...

Tebus

I FK:s världforts.

stort sett är omöjligt att genomföra några förändringar under kapitalismen". (AK 3/79). Detta föranleder FK att ta upp den trotskistiska politiken med "övergångskrav":

"Krav som kanske fullt ut bara kan genomföras under socialismen. En del kan genomföras nu, en del kan arbetarna tilltvinga sig i ett mera utvecklat klasskampsläge. Det väsentliga är att man tar kamp för värden och krav som ger en förning om hur socialismen kommer att se ut, samtidigt som om de genomförs nu - stärker arbetarklassen och utvecklar kampen." (Anders Carlberg i AK 5/79)

Vår kritik mot övergångskraven är densamma oavsett om det är KAF eller FK som för fram dom: Erfarenheten har visat att arbetarklassen avvisar dem därför att arbetarna är intelligetare än de organisationer som ställer kraven tror: Arbetarna inser att det är omöjligt att genomföra t ex alternativt produktion, arbeta åt alla m fl krav *inom kapitalismen*. Därför tar inte arbetarklassen kamp för "övergångskrav", varken idag eller imorgon. FK kommer liksom trotskisterna att misslyckas att "lura på" arbetarna socialismen.

Vi vill ge FK den elogen att de tänkt till kring den kommunistiska rörelsens misslyckade erfarenheter. Men vi tycker att det är sorgligt att de väljer reformismen före försöken att utveckla en politik som verkligen förenar arbetarnas dagliga situation, de problem som den möter och de krav som den tar upp - med det enda sättet att lösa dem - den socialistiska revolutionen.

Två exempel på FK:s nya-reformism: Först vänsterenheten. Det är naturligtvis lätt att säga sig vara för vänsterenhet med åtta kommunistiska organisationer i landet. Det är lika lätt att vara för det om man inte bryr sig om varför de skiljer sig.

FK:s uttalade mening med sin "krispolitik" är att nå socialismen. OK, men vilken socialism? Stalins Sovjets, Sveriges idag? Tanzanias? Kinas? Cubas? Vietnams? Kambodjas? Polens? Vi vet svaret: En Svensk socialism utifrån svenska förutsättningar. Men hur kan man då vilja enas med organisationer vars förebild är Stalins Sovjet eller Huas Kina? Finns det inte längre något sammanhang mellan målet (socialismen) och strategin dit (vänsterenheten)?

FK vill ha en vänsterenhet med en vänsterregering bestående av FK, VPK och vänstersossar. För att få detta stöder man VPK i valet. Man stöder stalinister och bidrar till att få folk att lita på det borgerliga parlamentet. Hur förklarar FK detta med socialismen = arbetarmakt? Vänsterenheten har lett FK till att upprätta ett samarbete med SKP i försvarsfrågan. Man har antagit en gemensam resolution där man säger: "vi är fullständigt överens om att det är progressivt och revolutionärt att försvara Sveriges nationella oberoende! Utan nationellt oberoende kan inte ett socialistiskt Sverige förverkligas."

Förutom att FK har det grundläggande felet att man inte ser socialismen som ett resultat av en världsrevolution, framkallad av det internationella kapitalets kris, så är detta med att försvara nationellt oberoende befängt från arbetarklassens och kommunisters ståndpunkt. Arbetarklassen har ingen nation att försvara. FK säger att den här organisationer att försvara, att en invasion skulle krossa dessa. FK föregår nu invasionsstyrkorna genom att *ideologiskt* krossa dessa. Kommunisterna ska inte vara

mot borgarna och deras våldsapparat, de ska tillsammans bygga upp krigsmakten.

Vi väntar att få mer konkreta förslag hur denna del av FK:s politik ska utvecklas. Vilket är det bästa "försvaret"? Cykeltolkning eller traktorkärror. Hur får vi en bra utbildning av våra soldater? Ska värnplikstiden förlängas kanske? Fler repmöten? Bättre vapen? Fler vapen? Fler soldater? Mer pengar till försvaret? Bekämpa dem som är emot krigsmakten och undergräver det psykologiska försvaret genom att sprida uppviglande propaganda? Förbjud vänstern?

Är detta löjliga frågor? Jasså? Men vilka är då FK:s realistiska förslag till ett bra försvar av den nationella självständigheten? SKP, med vilken man upprättade en gemensam soldatresolution, har en hel del förslag. Bl a föreslår SKP i Gnistan nr 6/79 att "försvaret ska förstärkas och att en enhetsframt med USA-imperialismen mot Sovjet ska skapas". Vad säger FK.

Vi kommer att återkomma med en mer utförlig kritik av FK i nästa nummer av Rådsmakt.

'Vi kommer som åklagare'

Volvo-arbetarna till ArbetsDomstolen

Det är nu 50 år sedan Arbetsdomstolen föddes ur 1928 års kollektivavtal och klassamarbete. Men det är samtidigt 50 år sedan 360 000 arbetare över hela landet strejkade i protest mot lagen om arbetsdomstolen.

Lagen om arbetsdomstolen är en konsekvens av kollektivavtalen mellan SAF och LO. Socialdemokratin protesterade då lagen antogs, men accepterade den då den trätt i kraft. LO:s ordförande Axel Strand fällde följande yttrande vid 25-års jubileumet av arbetsdomstolens tillkomst (1954): "Eders Majestät, ärade församling. Såsom representant för landsorganisationen ber jag att få framföra fackföreningens hyllning och lyckönskan till domstolen på dess 25-årsdag. Att en LO-ordförande skulle kunna hylla och lyckönska denna institution kunde väl ingen för 25 år sedan drömma om - det skulle i så fall varit en mardröm..."

Det var det året som hamnarbetarna i Göteborg blev stämda inför arbetsdomstolen för en vild strejk mot ett uselt avtal som skrivits på över deras huvuden. Tåget de åkte till Stockholm med var skrudat med banderollen "Vi kommer som åklagare - inte som anklagade".

Arbetsdomstolens historia är en del av arbetarklassens historia. Dess uppgift är att "lösa tvistefrågor på arbetsmarknaden". Men arbetsmarknaden är ingen plats där jämlika parter möts, liksom ingen annan marknad under kapitalismen. Där, liksom på andra ställen, råder kapitalets diktatur i form av kapitalets makt över arbetet och arbetsmarknads-

lagarna. Arbetsdomstolens främsta uppgift är att, i den heliga alliansen mellan kapitalet och fackföreningarna, se till att lagarna inte kränkes och arbetsfreden upprätthålls.

Arbetsdomstolens historia är därför till stor del historien om den självständiga kampen och försöken att krossa denna.

Det är inte en svag åldring som vi har att göra med. De senaste arbetsmarknads-lagarna har vässat de verktyg som står till dess förfogande. MBL och de obegränsade strejkböterna är exempel på

detta.

Nu senast är det Volvoarbetarna som skall straffas för sitt skändliga brott att slåss för sin existens.

I höstas strejkade Volvoarbetarna vid Lundby- och Torslandaverken i Göteborg mot de lönesänkningar de drabbades av i och med att MTM-avtalet sades upp i juli. Volvo bjöd fettiga 5 öre mot facket krav på 2:90 utöver det centrala avtalet. Strejkerna skakade Volvo och de blev omedelbart förstasidesstoff i de flesta tidningar. Volvoarbetarna

lyckades bryta SAF:s front mot löneglidningar utöver det centrala normavtalet, även om man bara fick igenom 54 öre utöver vad det centrala avtalet gav.

Kampen tog sig uppseendeväckande former genom demonstrationståg genom fabriker och bortlyftande av fabriksgrindar och "invasionen" av Torslandaverken. Detta betecknar direktören för verkstadsföreningen som försvårande omständigheter i förhandlingarna inför arbetsdomstolen den 15 februari, och motiverade enligt honom skadeståndskravet på 300 kr.

Av de flera tusen som deltog i strejker-na har Volvo valt ut ca 270 arbetare som ska straffas kollektivt för alla aktioner under strejken.

Man har alltså valt ut dessa arbetare att vara syndabockar för allt som händer under strejken. Här kommer arbetsdomstolens verkliga karaktär som klassdomstol fram. Det intressanta är inte att döma individer som i en vanlig domstol, utan att döma hela arbetarklassen då den bryter mot arbetsfreden. Arbetsdomstolen kan inte binda alla de instämde arbetarna till varje aktion som betraktas som försvårande. Det var kanske därför som en banderoll som hade hängts upp mitt framför näsan på arbetsdomstolen beordrades ned. På den stod det nämligen "Ned med klassdomstolen!"

Arbetsdomstolen ger sken av att vara en neutral rättskipande instans på arbetsmarknaden, men dess roll som en domstol mot en klass framträder tydligare än i en "vanlig" borgerlig domstol, då den behandlar ett kollektivt agerande av arbetarklassen.

Stenta

» En liten episod från Berlin «

Om AD i Väst-Berlin

'Jag kände mig som en jävla nolla' 'jag hajade ingenting'

Ganska hastigt och lustigt blev jag anvisad ett jobb på Volvo. Av arbetsförmedlingen. Så jag stack dit och allt verkade grönt. Trots att jag inte var fullvärdigt utbildad bilmek. Jag hade ju bara gjort ett och ett halvt år mot en lärlingsutbildning på tre i det här landet.

Nu var det ju några veckor sen jag jobbat sist. Och att ordna in mig i knegarens gråa vardag igen var inte sådär jättekul. Speciellt som verkstan, märk väl en märkesverkstad, var en jävla grotta som av svenska facket och yrkesinspektionen hade varit stängd för länge sen. Men det var bara att försöka blåsa på utan nån vettig belysning, verktyg eller avgasutsug, rena trasor eller sågspån för att samla upp den utspillda oljan.

Nog om det. Det hela varade bara en och en halv vecka. På onsdagen hade jag fått skriva på ett anställningskontrakt, eftersom jag ju redan hade jobbat ett tag. Sen på torsdan, efter arbetstidens slut blev jag inkallad till verkarn.

-Ja, se det blev inte så som vi hade tänkt oss. Så om jag vill vara så vänlig och skriva under, att jag mottagit min uppsägning. Så det var ju inte så mycket mer att säga om den saken. Utom att jag frågade om jag skulle jobba även imorron. Men icke, jag behövde inte komma tillbaka något mera och chefen var nu heller inte anträffbar för någon kommentar.

Jag kände mig som en jävla nolla och visste knappt om jag skulle våga mig hem till kollektivet. Men där var en svensk snubbe på besök som jobbar i

byggsvängen. Och han berättade att han redan blivit kickad tre gånger. Så det kändes jävligt skönt att snacka med honom.

Så gick det en tre till fyra veckor innan jag fick ut den inestående lönen. Men se, inte var där något om tre dagars uppsägningstid. Bossen sa, att nåt sånt kände han inte till. När jag sen visade honom kontraktet så påstod han att jag brutit det eftersom jag in inte varit närvarande efter min avsked. Att jag hade frågat verkarn om jag skulle komma tillbaka något mera kände han inte till. Dessutom hade han ingen tid längre att tjafsa. Utan det finns ju en arbetsdomstol - hänvisade han, med lätt ironsik röst.

Fy fan vad jag var sne, vilken jävla typ. Och han brydde sig knappt om verkstan utan spekulerade i en massa hus å fan allt möjligt annat.

Så dan därpå gick jag till en juridisk rådgivning för mindre bemedlade personer. Snubben där tyckte att saken var klar. I kontraktet stod till och med att uppsägningstiden under provotiden var tre dar fram till slutet av veckan. M a o hade jag rätt till ersättning för fredagen, samt hela följande veckan.

Så på arbetsdomstolen blev det en stämning på Volvoverkstan på 420 Mark. Efter en månad var så saken uppe i domstolen.

Av kamrater hade jag fått höra att domaren troligtvis kommer att föreslå en förlikningssumma. Annars skulle det gå till nästa instans osv, som i en

vanlig domstol. Och där skulle jag ha rätt små chanser att få min rätt igenom. Speciellt som jag inte kunde styrka skriftligt, att jag erbjudit min arbetskraft inför verkarn. Dessutom måste jag betala motsidans advokatkostnader i de högre instanserna om jag förlorar målet.

Jag blev inkallad. Ett fall skulle upp precis före mig. En knegare i sextio-årsåldern hade fått sparken tillsammans med tror jag ytterligare fem andra. Han hade jobbat i verkstan i tretton år. Men nu hade han tydligen blivit jävligt oschysst behandlad och han verkade ha samlat sina sista krafter och all sin uppdamda vrede för att få ut nån ersättning. Jag vet inte exakt för vad. Men fan, det gick åt helvete för honom. Han var inte med i facket och företaget inte heller i nån arbetsgivarförening. Så tydligen kunde då en massa avtal kringgås. Det visade företagets jurist på. Domaren föreslog i alla fall en förlikningssumma på 50 DM, dvs 20% av det krävda eftersom han väl insåg att företaget varit oschysst, trots att det hade lagen på sin sida, men väl inte "praxis". Men, företagets jurist kunde återigen triumfera med ett dokument. När gubben hade skrivit under mottagandet av avsked, hade han samtidigt skrivit under något finstilat om att han inte längre hade några krav på företaget. Gubben blev helt förtvivlad. Så han sket i allt, tog tillbaka stämningen och tackade djupt och ursäktade sig så många gånger inför rätten. Fy, fan. Det var så jag ville spy.

Så var det min tur. Volvos advokat började storstilat med jordens fikonsnack.

Jag förstod bara hälften av vad han sa. Han hänvisade dels till ett annat, generellt avtal som arbetsgivarna hade slutit med nån jävla motpart. Och enligt det så kunde man tydligen focka folk hur som helst. Dessutom stod det ju skrivet att jag hade bekräftat uppsägningen. Så jag hade inte rätt till något mera.

Sen var det min tur. Jag sade, att jag bara sett ett avtal, och det stödde jag mig på. Någon skillnad mellan de tyska orden bekräftat och mottagit kunde jag inte förstå. Jag hade ju bött hela mitt liv i utlandet. Sen gjorde advokaten bort sig i ett påpekande, som inte stämde. Så domaren började diktera för sekreteraren om att jag bött utomlands, efter uppsägningen ställt min arbetskraft till förfogande etc. Och plötsligt så föreslog Volvos advokat en förlikningssumma på 220 Mark. Domaren föreslog t o m 250, och så blev det. Jag fick tre dar betalt och slapp en fortsatt process.

Det verkar tydligen inte handla så mycket om vem som har rätt eller fel. Utan att kohandla och kompromissa bort saken så snabbt som möjligt! Jag tycker det är ganska solklart att se vilken part som tjänar på det här systemet...

När vi sen gick ut ur rättssalen kom Volvos advokat fram för att prata några överslättande ord med mig och tjejen som jag hade i sällskap. Sen sträckte han fram handen och sa adjö! Jag inte bara höll på att smälla av. Jag hajade ingenting längre.

Elvis

DEBATT

I FABLERNAS VÄRLD

DEBATT

KRITIK AV 'KRITIKEN'

Ett inlägg som polemiserar mot artikeln "En proletär kvinno-syn" i nr 4/78 av *Arbetarmakt*, har kommit från KAF:s kvinno-fraktion i Göteborg. Artikel-författaren svarar på polemiken nedan.

Vad är kritik? Förhoppningsvis är det en genomgång av något existerande som man anser felaktigt. I FA:s tidning nr 4-78 finns en artikel med rubriken "För en proletär kvinno-syn". Den är nästan ett praktexempel på s k förment kritik. Den ger sig alltså ut för att kritisera KAF:s kvinno-syn för att vi är "en av de organisationer som ägnat frågan mest uppmärksamhet", utifrån KAF:s kvinno-resolution och en artikel i *Internationalen* nr 22 om "Kvinnan och krisen".

"POSITIVT KVINNOMEDVETANDE"

Ungefär halva artikeln handlar om "positivt kvinnomedvetande". Detta innebär enligt författarinnan att man skall vara glad över sig själv, njuta av sin sexualitet, vara rädd om sin kropp, det sista eftersom "deras (arbetarkvinnornas, vår anm.) kroppar är liktydigt med deras arbetskraft". Till skillnad från manliga arbetare? frågar vi oss genast. På vad sätt är detta en kritik av KAF? Vi i KAF anser faktiskt (vilket inte bör vara så svårt att läsa ut av vår resolution) att ett positivt kvinnomedvetande innebär *något mer än*

glädje över den egna kroppen, att njuta av sin sexualitet och att föda och fostra barn. Det innebär också insikten om att kvinnor kan och måste kämpa tillsammans för t ex rätten till arbete och insikten om att kvinnor och män tillsammans måste kämpa för socialismen - den enda verkliga förutsättningen för kvinnans frigörelse.

"PENISAVUND"

I denna första del av artikeln för författarinnan också fram att kvinnan skulle ha en kronisk underlägsenhetskänsla som grundas när den lilla tjejen upptäcker att hennes bror har en snopp som ger lustkänslor, vilket hon inte har - hon hamnar i underläge. Detta förstärks framförallt av det ekonomiskt betingade förtrycket av kvinnans sexualitet, i familjen, i skolan och senare i bristen på respekt och omtanke om kvinnan som moder. Denna utveckling skulle vara grunden för könskampen. Då frågar vi oss: Sedan när innebär en proletär kvinno-syn att man accepterar teorin om att kvinnan har en "kronisk underlägsenhetskänsla" p g a att hon inte har någon penis? Vi anser att detta är ett helt grundlöst påstående som vanligtvis brukar föras fram av Freud och hans lärjungar. Freud är ju faktiskt ingen större förkämpe för kvinnokampen! Naturligtvis propagerar borgarna för att intala oss att vi är underlägsna männen bl a p g a att vi inte har någon penis. Men denna underlägsenhetskänsla kvinnor har är ju

varken medfödd eller kronisk. Som väl är! Vore den det, skulle aldrig kvinnans frigörelse bli ett faktum, eftersom vi även under socialismen kommer att sakna penis. Nej - bryt med Freuds teorier om penisavund. Den innebär bara att man ser könskampen istället för klasskampen som grund för vägen till ett socialistiskt samhälle och att man fallit offer för vad det borgerliga samhället försöker intala oss.

Vi anser inom KAF att det inte är bättre att män förslits i sina arbeten (fast de inte föder barn) än att kvinnor gör det. Självklart vet vi att många arbeten är dåliga i vårt samhälle. Men det innebär ju inte för den skull att de skall vara förbehållna männen. Både kvinnor och män måste kämpa för bättre arbetsförhållanden och *allas* rätt till arbete.

Avslutningsvis vill vi säga att det visserligen är positivt att man från FA:s håll vill diskutera andra organisationers och rörelsers syn på kvinno-frågan. Men om debatten skall bli meningsfull krävs det att den förs på ett annat plan än vad artikeln i *Arbetarkamp* befinner sig på. Artikeln i *Arbetarkamp* går inte att besvara eller polemisera mot på ett uttömmande sätt eftersom den är både virrig, motsägelsefull och inte verkar särskilt genomtänkt. När debatten lämnat den nivå återkommer vi gärna!

KAF:s kvinnofraktion
i Göteborg

DEBATT

I KLASSERNAS VÄRLD

DEBATT

Vad är kritik? frågar KAF:s kvinnofraktion i Göteborg. Vad en kritik förutsätter är bl a en noggrann genomläsning av materialet. Om ni hade gjort det hade ni förstått att jag ville "diskutera några av felaktigheterna i "vänsterns" kvinno-syn, med *utgångspunkt* från KAF:s pamflett "Socialism och feminism" samt *skolningsbilagan* i *Internationalen* nr 22, Kvinnan och krisen". Jag har alltså inte utgett mig för att göra någon analys av KAF:s syn på den s k kvinno-frågan, men väl diskutera *tendenser* som jag anser att KAF har gemensamt med övriga "vänstern".

Dessutom kunde ert inlägg ha blivit publicerat och bemött redan i förra numret av AM om ni gjort er besväret att ta reda på var artikeln "För en proletär kvinno-syn" var tryckt, nämligen i Förbundet Arbetarmakts tidning *Arbetarmakt* nr 4/78. Eftersom ni skickade ert inlägg till tidningen Arbetarkamp som är organ för Förbundet Kommunist, kom det inte till oss förrän tidningen var tryckt!

Men jag förutsätter däremot att såväl resolutionen från KAF:s VI kongress liksom en skolningsbilaga i *Internationalen* är uttryck för er officiella ståndpunkt!

DET POSITIVA KVINNOMEDVETANDET

När jag lyfter fram begreppet "positivt kvinnomedvetande" gör jag det bl a för att i kvinnokampen som den nu förs finns en iver att kämpa för jämlikhet och jämställdhet på ett sätt som ibland slår snett. Man glömmar ibland bort - eller förnekar - att det finns biologiska skillnader mellan män och kvinnor. Det finns, som bekant, uppsjö av fördomar om dessa skillnader, t ex att kvinnor skulle vara lämpade att ha hand om barn, sköta hem, ha vårdande yrken och att män har ett klarare intellekt, är mera lämpade för tekniska yrken. De fördomarna ska vi inte gå in på, för där förutsätter jag att vi liksom den upplysta delen av borgerligheten är överens. Men när jag påpekar att

glädjen av att vara kvinna och kunna föda barn (vilket är unikt för vårt kön) kvävs under det kapitalistiska systemet och att det främst drabbar kvinnor ur arbetarklassen, då är ni inte med längre. "Till skillnad från manliga arbetare?" frågar ni. "På vad sätt är det en kritik av KAF?"

Naturligtvis är varje arbetare - man som kvinna - tvungen att sälja sin arbetskraft och att kämpa för att sälja den så dyrt som möjligt. Och självklart ska *alla* kämpa för förbättringar i arbetarskydd och arbetsmiljö. Men det som är unikt för arbetarkvinnor är att tunga lyft och miljögifter kan drabba dem på ett speciellt sätt, eftersom det nu är så att det är de som ska föda barn. Och jag kan inte hitta en rad hos KAF som tar fasta på detta enkla faktum.

Det är frestande att citera Kollontay (*Kvinnans ställning*, Åttonde föreläsningen): "Den proletära kvinno-rörelsen är naturligtvis intimt och oupplöstligt förenad med den allmänna arbetarrörelsen, och en organisk beståndsdel av den. Men vi skulle upprepa feministernas misstag om vi förnekade att det fanns någon skillnad mellan det manliga och kvinnliga proletariats ställning, när vi säger att de har ett och samma mål - kommunismen - och förenas av samma klassintressen. Man måste vidhålla, att kvinnans fysiska egenskaper och sociala uppgift att föda barn fortfarande existerar, även när hon på alla områden har samma rättigheter som männen. Just förhållandet att kvinnan inte bara är medborgare och arbetsenhet utan också den som ger nytt liv, kommer alltid att ställa henne i en särställning. Detta var en sak som feministerna aldrig ville eller kunde förstå, men proletariatet måste *utgå* (vår kursiv.) ifrån det, när det bygger upp nya levnadsformer."

Även om klassförhållandena är delvis annorlunda på 1970-talet, gör det inte någon skillnad i sak. Om man är marxist, dvs menar att motsättningen i världen går mellan arbete och kapital måste man dra slutsatsen att kapitalismen

sen, och en organisk beståndsdel av den. Men vi skulle upprepa feministernas misstag om vi förnekade att det fanns någon skillnad mellan det manliga och kvinnliga proletariats ställning, när vi säger att de har ett och samma mål - kommunismen - och förenas av samma klassintressen. Man måste vidhålla, att kvinnans fysiska egenskaper och sociala uppgift att föda barn fortfarande existerar, även när hon på alla områden har samma rättigheter som männen. Just förhållandet att kvinnan inte bara är medborgare och arbetsenhet utan också den som ger nytt liv, kommer alltid att ställa henne i en särställning. Detta var en sak som feministerna aldrig ville eller kunde förstå, men proletariatet måste *utgå* (vår kursiv.) ifrån det, när det bygger upp nya levnadsformer."

Även om klassförhållandena är delvis annorlunda på 1970-talet, gör det inte någon skillnad i sak. Om man är marxist, dvs menar att motsättningen i världen går mellan arbete och kapital måste man dra slutsatsen att kapitalismen

måste störtas av världsproletariatet genom klasskamp. Och klasskamp är något helt annat än känskamp. Vår sociala funktion att föda barn är en viktig funktion för arbetarklassen och ett rimligt skydd för denna funktion är ett *klasskrav*. Men det är självklart inte vår *enda* funktion, vi är ju gubevars också klassvarelser!

PENISAVUND

Nästa fråga från er gäller penisavunden, den omdiskuterade. Självklart innebär inte en proletär kvinno-syn att kvinnan har en "kronisk" underlägsenhetskänsla p g a bristen på penis. Det var en elak läsning av vad jag försökte uttrycka. Och jag håller helt med er om att Freud inte var en förkämpe för kvinnokampen. Men däremot är jag inte beredd att, som ni, kasta ut barnet med badvattnet. Freud var - och är - en stor teoretiker på psykologins område, och om man ser honom i hans historiska sammanhang, så kan man respektera honom. En av hans stora insatser, vilket även marxistiska psykologer anser, var att han lade grunden till en psykologisk utvecklingsteori, som innefattar att även barn har en sexualitet, även om det ser annorlunda ut än för vuxna. Anledningen till att jag öve huvudet tog upp "penisavunden" i artikeln var för att jag anser att en del av orsakerna till könskampen ligger på ett djupt känslomässigt plan, som oftast är omedvetet och därför svårt att bemästra. Jag anser att det är ett komplicerat orsakssammanhang mellan politiska, sociala och psykologiska faktorer. Den lilla tjejen får veta att hon inte är lika mycket värd som sin bror, vilket har politiska och sociala orsaker, olika i olika samhällsklasser. Och för att hon är tjej. Skulle hon födas i ett kommunistiskt samhälle som värderade henne positivt som individ, social varrelse och hennes funktion "att ge nytt liv", skulle med all sannolikhet orsakerna till könskampen inte finnas.

forts.... ➔

KLASSINTRESSEN

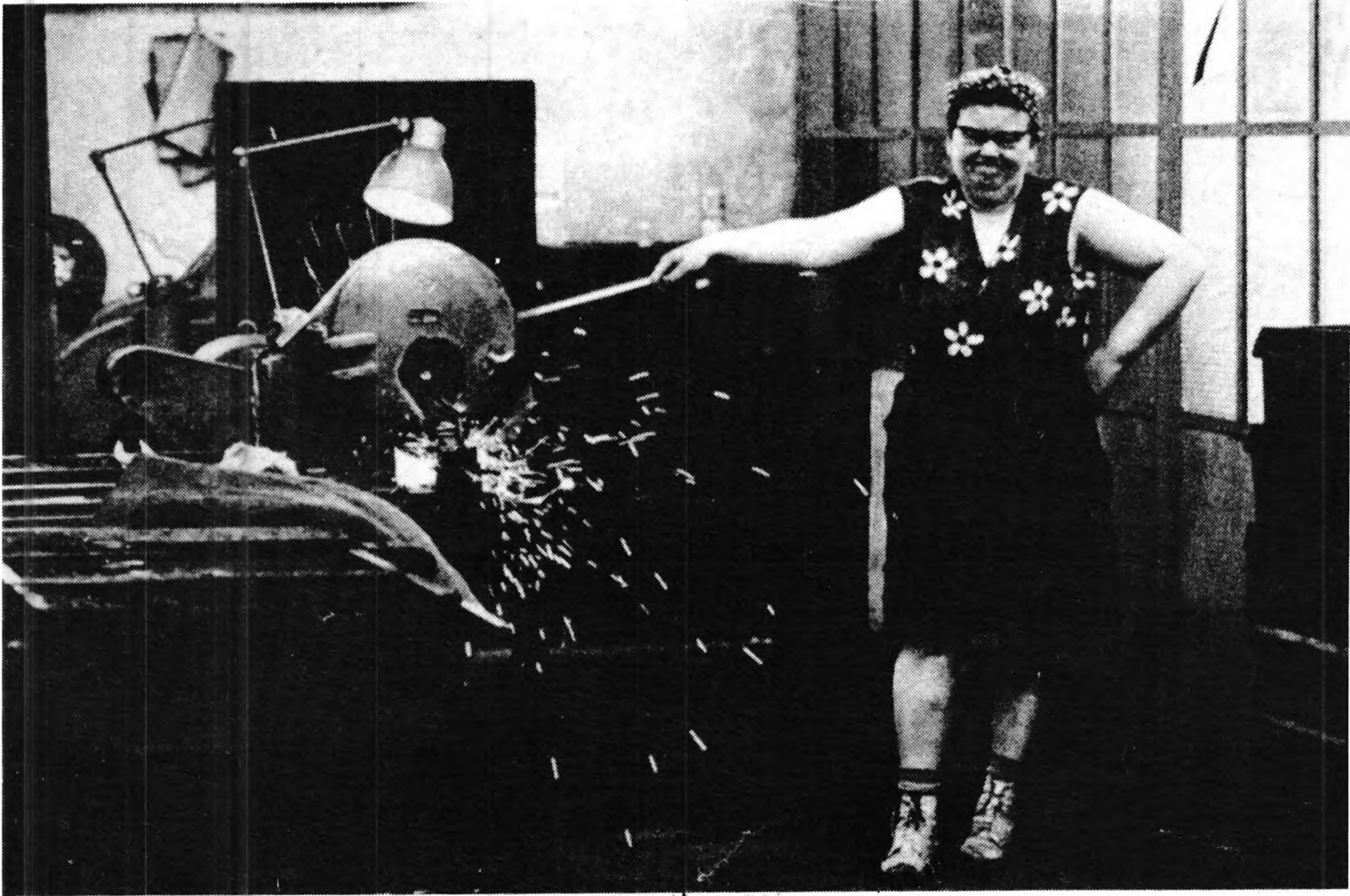
Ni polemiserar mot mitt påstående att ett sjukvårdsbiträde och en byrådirektör aldrig har samma intressen, och pekar på exempel från kampen för fri abort i t ex Italien, England och USA. Ja, jag menar det. Även om proletariatet och mellanskikten i vissa frågor kan ha intresse av att föra fram samma reformkrav, som t ex fri abort, så är de klassmässiga utgångspunkterna helt olika. En lantarbetarkvinna från Syditalien med åtta barn har *helt* andra orsaker att stödja ett sånt krav än en högutbildad kvinnlig lärare från Rom. För arbetarkvinnan är kampen en livsnödvändighet, medan för medelklasskvinnan är det en väg att behålla sin privilegierade ställning. Oftast blir det dessutom i dessa frontbildningar mellan utbildade och utbildade kvinnor en slagsida till de utbildades förmån, eftersom de är de som är vana vid att debattera, vana vid att formulera vad de tycker och redan har en viss självkänsla som deras klasstillhörighet och kunskaper ger dem. Jämför Grupp 8 och dess svårighet att rekrytera och hålla kvar arbetarkvinnor.

Ni ber mig ge ett konkret exempel på att KAF slår vakt om kvinnans dåliga villkor i kvinnorykena. Det gör jag i tredje spalten i min artikel. "När artikelförfattarna med fasa nämner att i Norrköping finns en sjukvårdsbiträdeskurs som enbart tar in män, tar man helt miste. Konsekvensen blir ju att männen skulle kunna värna om de "manliga" yrkena." Sedan diskuterar jag om det är vettigt att t ex unga tjejer arbetar inom långvården eftersom det är särskilt fysiskt krävande. Män har faktiskt i genomsnitt en fysisk kapacitet som är större än genomsnittet hos kvinnor.

Dessutom finns det resonemang i samma artikel i *skolningsbilagan* som diskuterar ett exempel från den italienska kvinnorörelsen. Där har man krav på att varje kvinna som slutar ett jobb ska ersättas av en annan kvinna, för att behålla sysselsättningsgraden hos kvinnor. Även om artikelförfattaren inte tar klar ställning till detta, vill jag varna för ett okritiskt accepterande av traditionella kvinnojobb, som jag tycker genomsyrar artikeln.

FEMINISTISK FRONTPOLITIK

När jag har lusläst KAF:s kvinnoresolution har jag inte funnit något som tyder på att man har tagit fasta på det som särskiljer arbetarkvinnorna från

männen, som jag tidigare påpekat. Men däremot har jag funnit många exempel på ett klasslöst perspektiv i kvinnokampen, vilket jag kallar feministiskt. Detta påstående i min artikel bemöter ni inte alls på ett sakligt sätt, och det kan jag förstå. För resolutionen biter sig själv i svansen på ett flertal ställen.

På sidan 12, under rubriken "För en självständig kvinnorörelse" står det: "Kvinnornas organisering och aktivering på alla nivåer - särskilt på arbetsplatserna - är det enda som kan utmana den passivitet, de fördomar och det kvinnoförakt som idag hindrar arbetarrörelsen från att föra en konsekvent kamp mot kvinnoförtrycket och som därmed hindrar och splittrar kvinnors och mäns gemensamma kamp mot den gemensamma fienden - kapitalet och dess stat."

Jag kan hålla med om att det är nödvändigt för arbetarkvinnor i *kampens nuvarande skede* att söka varandras stöd, i självständigt organiserade former för att formulera sig och gemensamt bli medvetna om kvinnoförtryckets ofta mycket svårfångade uttryck, men dessa krav måste föras fram *av arbetarklassen som helhet, som klasskrav*. Anledningen till att de måste föras fram av klassen som helhet är att det minskar klassfiendens möjligheter att splittra mellan män och kvinnor. Men däremot är jag tveksam till behovet av en separat kvinnoorganisation, därför att en separat

organisation lätt drivs att antingen få en partisyfytande karaktär eller att bli stödtrupp till en redan existerande organisation, men med en "specialistfunktion". *Kvinnor ska inte ha monopol på s k kvinnofrågor, för de är en del av hela klassens frågor.*

Nästa passus på sidan 13, överst, står i klar motsättning till den föregående. När man läser den förstår man att vad KAF menar med arbetarrörelsen är något helt annat än ett självständigt kämpande proletariat! Det låter som ett eko från Kominterns frontpolitik under Stalins dagar på 30-talet. Jag citerar: "Behovet av att organisera kvinnor i kamp mot sitt förtryck sträcker sig vida utanför de kvinnor som idag organiseras i de fackliga organisationerna, och en självständig kvinnorörelse som kan organisera kvinnor från *andra skikt och klasser* i kamp mot klassamhällets förtryck av kvinnan kan bara stärka och utveckla arbetarklassens kamp mot kapitalet." (Vår kursiv.)

Mot detta citat från KAF:s kvinnoresolution från VI:e kongressen 1978 vågar vi oss på att ställa ytterligare ett citat från Kollontay från 1921 (*Kvinnans ställning*, sid 142).

"När en del av de borgerliga kvinnosaks-kämparna mot slutet av 1800-talet förde fram krav, som man lånat från socialisterna var det bara för att få kvinnoopro-

letariatets stöd, köpa dess medverkan och därmed öka sin egen politiska betydelse. Ett annat utmärkande drag för den borgerliga kvinnorörelsen var, att de trodde sig stå över klassmotsättningarna och uttryckte alla kvinnors krav och strävanden. I verkligheten uttryckte de bara de borgerliga kvinnornas krav och intressen, låt vara att dessa omfattade olika sociala grupper.

En tredje egenskap hos denna rörelse var att den åstadkom en motsättning mellan kvinnans intressens och mannens, genom att de på alla sätt försökte apa efter dem."

Det var en klok kvinna, Kollontay, som trots att hon kom från en upplyst överklass hade styrka och förmåga att kämpa för arbetarklassens intressen gentemot Lenin, Trotskij och Stalin. Läs vad hon skrivit!

För att inte förfalla till samma elakhet och nedlåtande "klapp-på-axeln"-inställning som ni gör, vill jag förklara vad jag menar med citatet. Jag jämför inte KAF med de borgerliga kvinnosakskämparna på 1800-talet. Jag tror för all del att ni menar väl. Men det är så förbannat många som velat väl under årtal, och talat i proletariatets intresse när de varit ute i sin egen sak egentligen! I den "självständiga" kvinnorörelse som KAF förespråkar, som ska omfatta kvinnor från "flera skikt och klasser" kommer med all sannolikhet de kvinnor som har förmåga att formulera sig klart och tydligt att få sina intressen tillgodosedda. Och dessa kvinnor är *aldrig* samma som de som är mest förtryckta. Det finns naturligtvis lysande enstaka undantag, utbildade kvinnor som lyckats frigöra sig från sitt eget borgerliga ursprung heltigenom, och arbetarkvinnor som är orädda nog att våga kämpa ensamma, men genom historien är de försvinnande få. De gånger som jag sett gamla arbetarkvinnor visa ett klasshat gentemot en kvinna från medel eller överklassen, har lärt mig mycket om var klassgränserna går. Den klassgränsen ska inte kommunister manipulera bort med hjälp av frontbildningar som döljer istället för att klargöra att de finns och att de fyller en funktion i kampen för kommunismen!

Marie Louise Eriksson

IRAN, forts. från sid 12

hördes mer till gerillan, och man spelade militärmarscher istället.

Det finns en opposition som vill ha en demokratisk republik. I Tabriz' radio (Tabriz är provinshuvudstad i Azerbadjan i norra Iran.) sade man klart ifrån att hela provinsen vill ha en demokratisk republik.

Det finns motsättningar också bland de religiösa. En del präster som stödjer Khomeiny är lite radikala. De har suttit i fängelse tillsammans med studenter och blivit radikaliserade. Men det finns andra som suttit flera år i fängelse utan att ha blivit radikala alls. En mullah som anses stå nära Khomeiny, och vars far även var mullah och döddes av SAVAK, har själv suttit i fängelse i flera år. Han sade i en tidnings-

intervju på frågan om demokrati och fria val att: Även om 90% av folket

vill en sak och det är emot koranen, kommer vi att motsätta oss det. Vi är emot fria val, för även om 90% av folket vill ha en annan kandidat än den vi utsett så tar vi den vi vill ha.

Finns det någon vänsterman i Bazargans regering?

Det skulle i så fall vara Darius Fourohar som är arbets- och socialminister. Det var han som skickades till USA-ambassaden för att befria den tillfångatagna ambassadpersonalen. Han har stöd från kretsarna kring universitetet. Han har uttalat sig mot socialism, men är för en del sociala refor-

mer. Men det är risk att han nu blir gisslan i regeringen, särskilt eftersom striderna fortsätter, nu mellan regeringstroga och vänstern.

Den verkliga vänstern, Fedayin och Mudjahein, har ställt två krav på regeringen Bazargan: 1)Att upplösa den reguljära armén och upprätta en folkmilis där gerillan skulle få ledande funktioner. 2)Att gerillan representeras i regeringen. En av Bazargans statssekreterare har med kraft förklarat i radio att marxister har ingen roll och kommer heller inte att få någon i regeringen.

Regeringen kommer att med kraft stoppa

vänstern och vänstern kommer inte att gå med på det. Då är risken stor för ett inbördeskrig.

Det finns en opposition mot Khomeinys regering som inte låter sig tystas i första taget. Från Tabriz har rapporte-rats häftiga strider i Azerbajan-provinsen.

I Teheran har det demonstrerats mot att rättegångarna mot shahens generaler har hållits hemliga. Inför rättegångarna mot ytterligare 20 generaler kräver man nu att de ska vara öppna för oppositionen.

Sista ordet är inte sagt. Kampen fortsätter.

ARBETARPRESS

Maurice Brinton - auktoritär uppfostran, sexuellt förtryck och POLITIKENS IRRA-TIONALITET 5:-

POLITISK PLATTFORM för Förbundet Arbetarmakt 3:-

Paul Cardan - SOCIALISMENS INNEBÖRD 2:-

Rossana Rossanda - KLASS OCH PARTI 1:-

ARBETARMAKT! - artiklar och ledare ur tidningen ARBETARMAKT 5:-

Herman Gorter - ÖPPET BREV TILL KAMRAT LENIN. Ett svar på Lenins broschyr: "Radikalismen - kommunismens barnsjukdom" 7:-

ARBETARRÅDEN - de proletära maktorganen 4:-

VALSKÅDESPELET 5:-

SKOGSARBETARSTREJKEN - våren 1975 3:-

DEN LÖNSAMMA SKOLAN - till kritiken av den borgerliga utbildningen 5:-

Andy Anderson - UNGERN 56-den beväpnade sanningen 20:-

BESTÄLL GENOM ATT SÄTTA IN PENGAR PÅ ARBETARPRESS' POSTGIRO 88 66 51 - 9

Arbetarpress, box 31 134, 400 32 Göteborg 31

RÅDS RÄTT

TEORETISKT ORGAN
FÖRBUNDET ARBETARMAKT

box 31 134, 400 32 Göteborg, pg 88 66 51 - 9

NYA NUMRET (11) UTE NU! Endast 10:- över postgiro 87 99 69 - 4.

Innehåll: FAM:s alternativ - finns det? KAF, facket och den självständiga organiseringen (del 2) 5:-

Äldre, ständigt lika aktuella nummer av RÅDSMAKT:

1-2 Kritik av "frihetligheten" och leninismen. Diskussion kring Pariskommunen och partiet. Kritik av KFMR:s relation till sex och auktoriteter. 6:-

8 En redogörelse för vänsterkommunismen i Tyskland efter 1:a världskriget. Kritik av maoisternas syn på sovjet som kapitalistiskt och kritik av Förbundet kommunisters fackliga politik som den ledde sig 1976 5:-

9-10 Första delen i kritiken av Kommunistiska Arbetarförbundets syn på facket och den självständiga organiseringen. Artiklar om det statsbyråkratiska produktions sättet, arbetarklassens roll i den nationella befrielsen, Milton Friedman och Chiles ekonomi. 10:-

IRAN:

NU KAN KLASSKAMPEN BÖRJA!

ARBETRAMAKT har träffat två iran iranska kamrater. Den ene återvände från Iran för en tid sedan efter ett månadsbesök. Vi ställde några frågor till dem om situationen i Iran.

Hur har människor organiserat sig under de senaste månadernas totala strejk?

Man har organiserat sig på olika sätt, både på arbetsplatser och i bostadsområden. I stadsdelarna organiserade man sig kvartersvis. I många kvarter kom man fram till att man måste ransonera oljan. Man såg hur en del hamstrade, och köerna var långa - ibland fick man stå upp till 14 timmar för att köpa olja. Man försökte med olika förslag till ransonering. I mitt kvarter bor mest fattiga människor. Man bestämde på många håll att ingen fick köpa mer än 20 l eldningsolja. Och istället för att alla skulle köpa, ställde man ut sin kanna utanför huset med pengar så det räckte för 20 l. Sen tog de unga männen i varje kvarter och samlade ihop kannorna på en källa och hämtade oljan. Likaså sophämtningen och gaturenhållningen organiserades solidariskt av de som bor i kvarteren då kommunalarbetarna strejkade.

Under de stora demonstrationerna gick man också kvartersvis. De unga männen bildade en försvarskedja runt varje "kvartersdel" av demonstrationen. Det var för att inga utomstående skulle kunna tränga sig in och sabotera.

Var det någon av de politiska organisationerna som tog initiativet till den här organisationen?

Det var stadsgerillan. Det finns två större grupper: Fedayin, som är en marxistisk grupp, och Mudjahedin, som är en religiös beväpnad gerillagrupp. De delade varje dag ut flygblad om att man måste organisera sig och försvara sig. I flygbladen fanns det anvisningar om hur man kunde organisera sig lokalt i varje kvarter, men också om hur man kunde tillverka molotovcocktails och handgranater.

Hur organiserade man sig på arbetsplatserna?

Det vet jag inte direkt. Men jag såg saker som man kan dra slutsatser av. En gång såg jag tjänstemän och ingenjörer från det statliga oljebolaget som delade ut flygblad och satte upp dem på väggar. Där stod att de uppmanade folket att inte vara rädda och att de solidariserade sig med folket.

Elarbetarna måste också ha en nationell organisation, för över hela landet stängde de av strömmen till företag och fabriker och släppte bara fram ström till hushållen. Men under kvällen, mellan ungefär 20.30 och 23.00 var all ström avstängd, även till hushållen. Det var dels för att sabotera den shah-vänliga propagandan som det statliga TV-bolaget sände och som kunde påverka en del, men också för att människor skulle kunna röra sig ute under utgångsförbudet utan att bli igenkända.

Ute på gatorna delades det ut flygblad från arbetare, på fabriker av olika slag, att de stödde den antiimperialistiska rörelsen.

Använde man överlag uttryck som anti-imperialism?

Det fanns olika uttryck - mot shahen, mot USA, Kina, Sovjet, men också mot världsimperialismen.

Det tyder på att det finns en politisk medvetenhet bland arbetarklassen.

omedvetna. De stöder Khomeiny och är antikommunister. Men det finns en gammal tradition från Tudeh-partiet, som är det traditionella kommunistpartiet. Det är Moskvatroget.

T ex bland oljearbetarna finns det arbetare vars fäder eller farföräldrar varit med i Tudeh, och det berättas som en muntlig tradition, om de reformer som genomfördes under Mossadeqs regeringsperiod före shahen. Oljearbetarna, som är ungefär 30.000, stödjer Bazargans regering, men de är ändå ganska självständiga. Bazargan, Khomeinys premiärminister, gjorde ett besök hos dem, men de svarade honom att han inte behövde komma dit - de visste själva vad de

del av anledningarna till upproret, så finns det många som varit aktiva i upproret som i alla fall tycker att löneskillnader måste finnas. Många vet inte skillnaden mellan en demokratisk republik och en islamsk. Dom har kanske vaknat nu, men det kommer att ta tid för klasskampen att utvecklas. Men förutsättningarna för att den ska börja finns nu.

Vilka uttryck har det politiska förtrycket tagit sig på arbetsplatserna?

Det har varit totalt. Det har funnits vakter på fabrikerna, gamla militärer som samarbetat med SAVAK (hemliga polisen). När en arbetare anställdes blev

trum för motståndet mot shahen. Därför har det ofta varit stängt. Nu organiserades det demonstrationer stadsdelvis under generalstrejken varje morgon efter Bakhtiars tillsättande. De gick till universitetet stadsdelvis, gick in och lyssnade på tal av olika organisationer och gick sedan hem igen för att bereda plats andra stadsdelsdemonstrationer. Vanligt folk hyllade så de intellektuella och stadsgerillan som hade varit barrikad och symbol för motståndet. En dag när jag var där talade en medlem ur Fedayin, som var en arbetare som sparkats från det västtyska bolaget Benz. Annars är det mest studenter och intellektuella som är organiserade i stadsgerillan.

Stadsgerillan har tydligen spelat en viss roll de senaste månaderna?

De har spelat den största rollen. De har tagit initiativ till organisationen av folket och de har tagit militära initiativ under de senaste veckornas strider med militära förband. Under det senaste året hade de börjat infiltrera polisen och armén. Man tror att det var en anledning till att flygkadetterna ställde sig på upprorets sida och att andra enheter gjorde myteri. Mudjahedin har tränats militärt och kämpat, såväl i den omanska befrielsekampen som i Palestina, och vi vet att även Fedayin har tränats i Palestina. Både Fedayin och en annan marxistisk gerillagrupp har förklarat sig oberoende till Sovjet och Kina. Fedayin har arbetat med militära aktioner medan den andra gerillagruppen, som är en utbrytning ur Mudjahedin, har börjat arbeta inom arbetarklassen.

Vad anser ni om utsikterna under Bazargans regering?

Folket ville ha politiska förändringar. Shahen försökte muta dem med löneförhöjningar två gånger, men strejkerna bara fortsatte. Och de sista två månaderna var strejkerna riktade mot shahen och USA. De strejkande stöddes av rika religiösa. Lastbilar med mat delades ut gratis under demonstrationerna. De kom från andra städer och byar till Teheran. Det var alltså rika religiösa som bekostade maten och affärsmän som distribuerade den. Khomeiny gav också order om att sänka priserna på vissa varor. Invid moskéerna öppnades tillfälliga butiker som sålde varor till låga priser. Vi har ju tidigare sagt att upproret har ett klasslöst humanistiskt perspektiv, och det är tydligt att se att det är till till stor del den rika islamska borgarklassen som har bekostat den.

Bazargan själv är fabriksägare och har varit medlem i den muslimska gerillan Mudjahedin. Han vill nu införa koranens lag. Ett av de stora problemen med det är att den innehåller en motsvarighet till "syndernas förlåtelse". En man som har syndat mot koranen i hela sitt liv kan gå till moskén när han är sextio och få upprättelse på en halv sekund. Det finns redan exempel på shah-trogna som fått "syndernas förlåtelse". Hur ska man kunna lita på en klassfiende som omvänder sig på en halv sekund? Det kan man ju inte. Hur många fascister och SAVAK-agenter kommer att få "syndernas förlåtelse"?

Snabbt efter det att Bakhtiar störtades inträdde en ny censur. Vi lyssnade på Teherans radio under striderna den 8 februari och framåt. Det kom ett meddelande om att Radio&TV-huset hade ockuperats av oppositionen. Radion började fungera som en sambandscentral mellan olika oppositionella försvarsenheter. Det sändes meddelanden till och från olika delar av gerillan. Många hälsade till gerillan och hyllade den. Det spelades revolutionär musik från Latinamerika och Grekland. Sedan tog Khomeinys män över radion och inga hälsningar

skulle göra. De har bildat en egen självständig kommitté (som består av 60 arbetare, varav 55 är kommunister) och håller på att förändra den till en fackförening. Det fanns en stark facklig organisation bland oljearbetarna för 50 år sedan. Kravet att stoppa oljeleveranserna till USA och Israel kom från oljearbetarna.

De som har blivit lite politiskt medvetna under det sista året söker sig nu främst till gerillaorganisationerna, för det är de som har haft vänsterinitiativet under de senaste månadernas kamp.

Men du ska veta att arbetarklassen är liten i Iran.

han automatiskt medlem i shahens enhetsparti. Pratade man politik, rapporterades det till SAVAK och man åkte i fängelse. Det har varit ett effektivt förtryck, men man har också lärt sig mer under det sista året än under tio på shahens tid.

Hur har den politiska propagandan spritts under de senaste månaderna?

Det har varit fantastiskt att se att marxistisk litteratur kunde säljas helt öppet i trakterna kring universitetet. Det var efter Bakhtiars regering tillsattes. Det transporterades lastbilar fulla med litteratur som såldes eller delades ut. Man kunde se att de var

Khomeiny och Bazargan

Enheter har varit fantastisk, men den har inte varit på någon klassmässig grund. Det finns inget klasshat, bara en religiös humanism. Folk har varit undertryckta så länge att de inte kunde acceptera det längre. Men man tror att om symbolen för förtrycket försvinner, så försvinner också förtrycket. Många har klart borgerliga värderingar. Trots att de stora löneskillnaderna mellan arbetare och lägre tjänstemän å den ena sidan och chefstjänstemän och en del

tillverkade i all hast. Det var stencilade eller offsettryckta böcker och skrifter. Det var en del religiös litteratur, en del progressiv anti-shahlitteratur av författare som varit fängslade eller dödats under shahen, och så var det Marx, Engels och Lenin. Folk köpte massor och läste som aldrig förr. Det fanns en hunger att läsa det som varit förbjudet i så många år.

Vänstergrupperna, dvs Tudeh, Fedayin